

APSTIPRINU
Revīzijas iestādes vadītāja
Nata Lasmane

**DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU**

Rīga, 2024. gada 30. maijā

REVĪZIJAS STRATĒGIJA

**Atveseļošanas un noturības mehānisms
(2021. - 2026. gads)**

Rīga,
30.05.2024.

SATURS

1. IEVADS	3
2. RISKĀ NOVĒRTĒJUMS	7
3. METODIKA.....	16
3.1. Pārskats.....	16
3.2. Revīzijas attiecībā uz vadības un kontroles sistēmu darbību (sistēmu auditi)	17
3.3. Reformu un investīciju atbalsta gadījumu revīzijas	22
4. PLĀNOTAIS REVĪZIJAS DARBS	27
5. RESURSI.....	28
PIELIKUMI.....	31
1. pielikums	31
2. pielikums	32
3. pielikums	33
4. pielikums	35

REVĪZIJAS STRATĒGIJA

1. IEVADS

Šajā iedaļā ietver turpmāk aprakstīto informāciju.

—Revīzijas stratēģijā iekļautās programmas identifikācija (nosaukums, revīzijas stratēģijā aptvertais fonds un periods).

Revīzijas stratēģija attiecas uz vadības un kontroles sistēmu, kura ir izstrādāta Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma (turpmāk – Atveseļošanas fonds jeb AF) plāna ieviešanai. (*Starpiestāžu lieta: 2021/0164 (NLE)*)

Revīzijas stratēģija aptver AF plāna īstenošanu periodā no 01.02.2020. līdz 31.12.2026.

—Par revīzijas stratēģijas izstrādi, kontroli un precizēšanu atbildīgās revīzijas iestādes un jebkādu citu šī dokumenta izstrādē iesaistīto struktūru identifikācija.

—Norāde uz revīzijas iestādes (valsts, reģionāla vai vietējā līmeņa publiskā struktūra) un struktūras, kuras daļa tā ir, statusu.

Saskaņā ar MK 2020. gada 18. augustā pieņemto lēmumu¹ AF plāna īstenošanas process pamatā tiks nodrošināts esošās ES fondu (2014-2020) vadības un kontroles sistēmas ietvaros, kura atbilst Regulas Nr.1303/2013 XIII pielikumā noteiktajiem izraudzīšanās kritērijiem saistībā ar iekšējo kontroles vidi, riska pārvaldību, vadības un kontroles darbībām un uzraudzību, ir MK apstiprināta un EK akreditēta². Šīs sistēmas ietvaros saskaņā ar 2014. gada 3. jūlija likuma “Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020. gada plānošanas perioda vadības likums” 13. panta pirmo daļu Revīzijas iestādes funkcijas veic Finanšu ministrija, kas ir valsts pārvaldes augstākā iestāde finanšu nozarē.

Revīzijas iestādes funkciju izpildi Finanšu ministrijā nodrošina ES fondu revīzijas departaments atbilstoši Finanšu ministrijas 2022. gada 19. decembra reglamentam Nr. 1.1-4/12/4 un ES fondu revīzijas departamenta 2018. gada 6. marta reglamentam Nr. 12-4/1 (**aktualizēts 2023. gada 19. maijā, Nr. 1-4.12/4**).

Revīzijas iestādes uzdevumi AF ietvaros ir noteikti 2021. gada 7. septembra Ministru kabineta noteikumos Nr. 621 “Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna īstenošanas un uzraudzības kārtību” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 621).

Revīzijas iestādes vadītāja funkcijas atbilstoši Finanšu ministrijas vadības deleģējumam pilda ES fondu revīzijas departamenta direktors un ES fondu revīzijas departamenta direktora prombūtnes laikā – ES fondu revīzijas departamenta direktora vietnieki saskaņā ar iekšējiem rīkojumiem.

Revīzijas iestādes funkcijas netiek deleģētas.

Revīzijas iestāde izstrādā revīzijas stratēģiju atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 12. februāra Regulas (ES) 2021/241 22. panta (2)(c)(ii) apakšpunktam, EK vadlīnijām³ un Eiropas Komisijas un Latvijas Republikas Atveseļošanas un noturības mehānisma finansēšanas nolīguma 11. panta (3) punktam un 1. pielikumam. Revīzijas stratēģija tiks aktualizēta ne retāk kā reizi gadā un to apstiprina Revīzijas iestādes vadītājs. Pamatojoties uz revīzijas stratēģiju, tiek izstrādāts vadības un kontroles sistēmas auditu, reformu un investīciju

¹ MK 2020. gada 18. augusta protokollēmums Nr. 49 39.§ “Informatīvais ziņojums “Par Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānismu””

² Atbilstoši RI Audita ziņojumam par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020. gada plānošanas perioda vadošās iestādes un sertifikācijas iestādes atbilstību Regulas Nr. 1303/2013 XIII pielikumā izklāstītajiem izraudzīšanās kritērijiem

³ 27/09/2021 Guidance to Member States for the preparation of the summary of audits under the Recovery and Resilience Facility

atbalsta gadījumu revīziju (“audits of cases” jeb M/T revīziju) plāns, kas satur detalizētu informāciju par auditu laika grafikiem, kā arī plānotajiem resursiem. Nepieciešamības gadījumā var veikt citus papildus revīzijas uzdevumus atbilstoši riska novērtējumam.

Revīzijas stratēģijas izpildi uzrauga Revīzijas iestādes vadītājs. Pamatojoties uz revīzijas stratēģiju, tiek izstrādāts Revīzijas iestādes gada darba plāns. Katram darba plāna uzdevumam tiek noteikts atbildīgais un atskaitīšanās veids. Darba plāna izpilde tiek kontrolēta Revīzijas iestādes iknedēļas darba plānošanas sanāksmēs. Revīzijas iestādes viens no vecākajiem auditoriem, ir atbildīgs par iekšējo darba plāna izpildes reģistru uzturēšanu, aktualizēšanu, kā arī savlaicīgu atgādinājumu nosūtīšanu gadījumos, ja atbildīgais darbinieks nav savlaicīgi iesniedzis informāciju par darba plāna uzdevuma izpildi.

Revīzijas stratēģija ir pieejama visiem Revīzijas iestādes darbiniekiem iekšējā Finanšu ministrijas tīkla vietnē, kā arī ir pieejama publiskajā vietnē: www.esfondi.lv.

Revīzijas stratēģija tiek izstrādāta un aktualizēta atbilstoši Revīzijas iestādes iekšējai kārtībai “Kārtība, kādā tiek sagatavota un aktualizēta Atveseļošanas un noturības mehānisma revīzijas stratēģija”.

—Atsauce uz darba uzdevumu, revīzijas nolikumu vai valsts tiesību aktiem (attiecīgā gadījumā), kuros izklāstīti revīzijas iestādes un citu struktūru, kas veic revīzijas tās pārraudzībā, uzdevumi un pienākumi.

Revīzijas iestādes uzdevumi ir noteikti MK noteikumos Nr. 621.

Revīzijas iestādes funkcijas pilda Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departaments atbilstoši Finanšu ministrijas 2022. gada 19. decembra reglamentam Nr. 1.1-4/12/4.

Revīzijas iestādes pilnvaras un darba organizāciju Finanšu ministrijas ietvaros nosaka Finanšu ministrijas 2018. gada 9. oktobra iekšējos noteikumos Nr. 12-5/37 “Revīzijas iestādes darba organizācija Finanšu ministrijā”.

Revīzijas iestādes funkcijas, uzdevumi un pienākumi ir noteikti ES fondu revīzijas departamenta 2018. gada 6. marta reglamentā Nr.12-4/1 (aktualizēts 2023. gada 19. maijā, Nr. 1-4.12/4).

Revīzijas iestādes funkcijas saistībā ar šo revīzijas stratēģiju:

- izstrādāt un regulāri aktualizēt AF plāna revīzijas stratēģiju;
- veikt vadības un kontroles sistēmas auditus AF plāna īstenošanā iesaistītajās institūcijās un sekot līdzi auditu rezultātā izteikto ieteikumu ieviešanas gaitai;
- veikt reformu un investīciju atbalsta gadījumu revīzijas AF plāna īstenošanā iesaistītajās institūcijās, kā arī pie finansējuma saņēmējiem/ īstenotājiem/ gala saņēmējiem un sekot līdzi revīziju rezultātā izteikto ieteikumu ieviešanas gaitai;
- sagatavot auditu kopsavilkumu;
- piedalīties Eiropas Komisijas, Eiropas Revīzijas palātas vizītēs un ES dalībvalstu pārstāvju vizītēs, pārstāvēt valsts intereses ES un citās institūcijās atbilstoši departamenta kompetencē esošajiem jautājumiem;
- izstrādāt normatīvos aktus, procedūras un metodiku atbilstoši Revīzijas iestādes kompetencei un sniegt viedokli par normatīvo aktu projektiem;
- izstrādāt nacionālo pozīciju un instrukciju par Revīzijas iestādes kompetencē esošajiem jautājumiem.

Revīzijas iestādes funkcijas, kas nav saistītas ar šo revīzijas stratēģiju:

- 2014. - 2020. gada plānošanas perioda darbības programmai “Izaugsme un nodarbinātība” (2014LV16MAOP001 (ESF, ERAF, KF)), Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmai 2021. - 2027. gadam (2021LV16FFPR001);

- nodrošināt Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta Revīzijas iestādes funkciju īstenošanu 2014. - 2021. gada plānošanas periodā;
- nodrošināt Iekšējās drošības fonda un Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda Revīzijas iestādes funkciju īstenošanu 2014. - 2020. gada plānošanas periodā un Iekšējās drošības fonda, Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda un Finansiāla atbalsta instrumenta robežu pārvaldībai un vīzu politikai 2021. -2027. gada plānošanas periodā;
- nodrošināt Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām Revīzijas iestādes funkciju īstenošanu 2014. - 2020. gada plānošanas periodā un Eiropas Sociālā fonda plus programma materiālās nenodrošinātības mazināšanai 2021. – 2027. gadam;
- nodrošināt ministriju un iestāžu sadarbību ES finanšu interešu aizsardzības jautājumos un AFCOS (*Anti-fraud Coordination Service*) darbību;
- veic citu finansēšanas instrumentu Revīzijas iestādes funkcijas atbilstoši nacionāliem normatīviem aktiem un Ministru kabineta lēmumiem.

Departamenta reglamentā noteiktie pienākumi ir detalizēti noteikti ES fondu revīzijas departamenta darbinieku amatu aprakstos. Amatu apraksti aktualizēti atbilstoši valsts pārvaldes reformas plānam.

—Revīzijas iestādes apstiprinājums, ka struktūrām, kuras veic revīzijas, ir Regulas (ES) Nr. 2021/241 22. panta 2. punkta c) apakšpunkta ii) daļai un Atvēršanas un noturības mehānisma Finansēšanas Nolīguma I Pielikumā “Dalībvalsts kontroles sistēmas pamatprasības”, paredzētā nepieciešamā funkcionālā neatkarība.

Revīzijas iestāde AF plāna ieviešanā ir tā pati Finanšu ministrijas neatkarīgā struktūra (Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departaments), kas pilda Revīzijas iestādes funkcijas arī 2014.-2020.gada plānošanas perioda darbības programmai “Izaugsme un nodarbinātība” (2014LV16MAOP001 (ESF, ERAF, KF)), Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmai 2021.-2027.gadam plānošanas perioda darbības programmai (2021LV16FFPR001). Un ir nodrošināta revīzijas iestādes funkcionālā neatkarība.

1. Revīzijas iestādes izvietojums Finanšu ministrijas organizatoriskajā struktūrā parādīts 1.pielikumā:
 - 1.1. Revīzijas iestādes vadītājs ir tieši pakļauts finanšu ministram.
 - 1.2. Ministram funkcionāli ir pakļauts Eiropas Savienības fondu revīzijas departaments⁴.
2. Tas nozīmē, ka visas normatīvajos aktos noteiktās administratīvā vadītāja funkcijas attiecībā uz Revīzijas iestādes vadītāju ir tiesīgs īstenot tikai finanšu ministrs, kā arī funkcionāli uzdevumus Revīzijas iestādei kopumā ir tiesīgs dot tikai finanšu ministrs, tai skaitā ministrs⁵:
 - 2.1. nosaka Revīzijas iestādes finansējuma apjomu,
 - 2.2. nosaka Revīzijas iestādes darbinieku amata algas,
 - 2.3. novērtē Revīzijas iestādes vadītāja darbību un tā rezultātus,
 - 2.4. saskaņo ES fondu revīzijas departamenta attīstības stratēģiju, kurā iekļauti Revīzijas iestādes stratēģiskie mērķi, rezultātu mērķi un darbības mērķi, kā arī darba plānu.
3. Lai pastiprinātu Revīzijas iestādes neatkarību, ir noteikti šādi pasākumi:
 - 3.1. RI ir funkcionāli padota finanšu ministram,
 - 3.2. RI vadītājs paraksta visus RI dokumentus,

⁴ nostiprināts Finanšu ministrijas nolikumā 12.¹punkts (Ministru kabineta noteikumi Nr. 239) un Finanšu ministrijas 2018. gada 28. novembra reglamentā Nr. 12-4/12

⁵ Finanšu ministrijas 2018. gada 9. oktobra iekšējie noteikumi Nr. 12-5/37 “Revīzijas iestādes darba organizācija Finanšu ministrijā”

- 3.3. amata klasifikatorā⁶ Revīzijas iestādes vadītāja amata līmenis ir pielīdzināts vadošās iestādes vadītāja amata līmenim,
- 3.4. Revīzijas iestādes ir tiesīgi aizdomu par krāpšanu gadījumā ziņot OLAF⁷ un EPPO atbilstoši AFCOS iekšējai kārtībai par sadarbību. Revīzijas iestādes vadītājam un atbildīgajam darbiniekam ir pieejas tiesības IMS sistēmai,
- 3.5. Izstrādājot Revīzijas iestādes darbību reglamentējošos normatīvos aktus, tos izskatīja Korupcijas un novēršanas apkaršanas birojs un sniedza priekšlikumus Revīzijas iestādes neatkarības nodrošināšanai. Priekšlikumi ir iestrādāti MK noteikumos Nr. 714 un Ministru kabineta noteikumos Nr. 239 (Finanšu ministrijas nolikumā 12.1. punkts).
4. ES fondu revīzijas departaments ir neatkarīgs no pārējām ministrijas struktūrvienībām⁸:
 - 4.1. savas darbības plānošanā,
 - 4.2. auditu un revīziju veikšanā,
 - 4.3. ziņojumu sagatavošanā,
 - 4.4. atzinuma sniegšanā,
 - 4.5. departaments darbojas, ievērojot Starptautisko revīzijas un apliecinājuma standartu padomes izdotos standartus un Starptautiskās grāmatvežu ētikas standartu padomes izdoto Ētikas kodeksu,
 - 4.6. departaments neiesaistās Eiropas Savienības fondu un ārvalstu finanšu palīdzības finansēto programmu un projektu īstenošanā, iekšējās kontroles sistēmas izveidošanā, atsevišķu projektu un programmu izstrādē, izņemot tehniskās palīdzības Revīzijas iestādei projektus,
 - 4.7. departamenta direktoram – Revīzijas iestādes vadītājam ir pilnvaras pieņemt patstāvīgi Revīzijas iestādes kompetencē esošos lēmumus⁹,
 - 4.8. departamenta direktoram ir piešķirtas atbilstošas paraksta tiesības.¹⁰
5. Revīzijas iestādes vadītājs ir neatkarīgs no Finanšu ministrijas kā Atveseļošanas fonda plāna koordinatora vadītāja:
 - 5.1. Koordinējošās iestādes vadītāja pienākumus pilda Finanšu ministrijas valsts sekretāra vietnieks ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda jautājumos, kas pilda arī Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda Vadošās iestādes vadītāja pienākumus.
 - 5.2. Vadošās iestādes vadītājs ir pakļauts Finanšu ministrijas valsts sekretāram, līdz ar to Revīzijas iestādes vadītājs funkcionāli un administratīvi ir neatkarīgs no **Koordinējošās** iestādes vadītāja.
 - 5.3. Atbildīgās iestādes un CFLA ir ES fondu vadošās iestādes vadītāja funkcionālā pakļautībā¹¹.
6. Savā darbībā Revīzijas iestāde piemēro:
 - 6.1. Starptautiskās grāmatvežu federācijas (turpmāk tekstā – IFAC) izdoto Starptautisko kvalitātes kontroles standartu.
 - 6.2. Lai novērstu interešu konfliktus vadības un kontroles sistēmas auditu, reformu un investīciju atbalsta gadījumu revīziju, un citu revīziju ietvaros, Revīzijas iestāde nodrošina, ka:

⁶ Saskaņā ar Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumiem Nr. 1075 "Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs"

⁷ Saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 8. septembra noteikumiem Nr. 517 "Kārtība, kādā ziņo par konstatētajām neatbilstībām un atgūst neatbilstoši veiktos izdevumus Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda ieviešanā 2014. - 2020. gada plānošanas periodā" (16. punkts) un 2018. gada 6. marta Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta reglamentu Nr. 12-4/1

⁸ ES fondu revīzijas departamenta 2018. gada 6. marta reglamentā Nr. 12-4/1

⁹ Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 714, kā arī Finanšu ministrijas 2018. gada 9. oktobra iekšējos noteikumos Nr. 12-5/37 "Revīzijas iestādes darba organizācija Finanšu ministrijā"

¹⁰ Finanšu ministrijas 2015. gada 22. maija rīkojumā Nr. 215 "Par dokumentu parakstīšanas tiesībām" nostiprināts, ka ES fondu revīzijas departamenta direktors, kā ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības revīzijas iestādes vadītājs paraksta Revīzijas iestādes kompetencē esošos dokumentus

¹¹ Noteikts Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014. – 2020. gada plānošanas perioda vadības likumā

- 6.2.1. veicot vadības un kontroles sistēmas auditus un investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas, auditori stingri ievēro Ētikas kodeksu¹²;
- 6.2.2. visi auditori vienu reizi gadā, kā arī katra audita sākumā paraksta neatkarības un objektivitātes apliecinājumu, kurā apliecina, ka tiem nav interešu konflikta ar auditējamām personām, ka tie ievēro neatkarību, objektivitātes noteikumus, saistītos noteikumus un IFAC izdotos Starptautiskos revīzijas standartus, kurus savā darbā izmanto Revīzijas iestāde;
- 6.2.3. Revīzijas iestādē pašpārbaudes nolūkos ir ieviesta ieinteresētības deklarācijas veidne, kuru aizpilda visi darbinieki un ar Revīzijas iestādes vadītāju pārrunā ikgadējās novērtēšanas laikā;
- 6.2.4. Ikgadējās novērtēšanas laikā (NEVIS¹³ sistēmā), tiek vērtēta ētiskuma kompetence.

Visi auditori ir valsts civildienesta ierēdņi. Interesešu konflikta situācijas risināšanas kārtība ir atrunāta Latvijas likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā", kurā ir noteikts, ka valsts amatpersona nekavējoties rakstveidā sniedz informāciju augstākai valsts amatpersonai vai koleģiālajai institūcijai:

- par pašas, savu radnieku vai darījumu partneru mantisko vai citu personisko ieinteresētību kādas darbības veikšanā, kura ietilpst tās amata pienākumos;
- par komercsabiedrībām, kuru dalībnieks, akcionārs, biedrs, pārraudzības, kontroles vai izpildinstitūcijas loceklis ir šī valsts amatpersona vai tās radnieks, vai par to, ka pati valsts amatpersona vai tās radnieks ir individuālais komersants, kas saņem attiecīgās publiskas personas institūcijas publisko iepirkumu, partnerības iepirkumu, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu vai koncesiju, publiskas personas finanšu līdzekļus vai valsts vai pašvaldības garantētus kredītus, izņemot gadījumus, kad tos piešķir atklāta konkursa rezultātā.

Augstāka valsts amatpersona vai koleģiālā institūcija pēc iepriekšminētās informācijas saņemšanas uzdod attiecīgās valsts amatpersonas funkciju izpildi citai valsts amatpersonai.

Par amatpersonai zināmiem interešu konfliktiem, kuros iesaistītas citas attiecīgās institūcijas valsts amatpersonas, tā sniedz informāciju šīs institūcijas vadītājam vai Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam.

Atbilstoši likumam "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" visi ierēdņi iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam gada deklarāciju par savu mantisko stāvokli – Valsts amatpersonas deklarāciju.

2. RISKĀ NOVĒRTĒJUMS

Šajā iedaļā ietver turpmāk aprakstīto informāciju.

— Izmantotās riska novērtējuma metodes paskaidrojums.

Saskaņā ar AF Regulas¹⁴ 22. panta 1. punktu un lai sniegtu informāciju, kas nepieciešama atbilstoši AF regulas 22. panta 2. punkta c) apakšpunkta ii) daļai, dalībvalsts veic pienācīgu un neatkarīgu sistēmu, kā arī investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīziju. Izstrādājot revīzijas stratēģiju, atbilstoši Revīzijas iestādes kārtībai "Kārtība, kādā tiek sagatavota un aktualizēta

¹² Starptautiskās grāmatvežu federācijas izdoto Starptautisko revīzijas standartu Ētikas kodekss.

¹³ Atbilstoši 10.07.2012. MK noteikumiem Nr. 494 "Noteikumi par valsts tiešās pārvaldes iestādēs nodarbināto darba izpildes novērtēšanu" noteikta iestādēs nodarbināto (ierēdņu, darbinieku, amatpersonu) darba izpildes novērtēšanas kārtība, kurā noteikts, ka visiem tiešās pārvaldes iestādēs nodarbinātajiem NEVIS sistēmā obligāti tiek vērtēts ētiskums.

¹⁴ EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2023/435 (2023. gada 27. februāris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz REPowerEU nodaļām atvērēšanas un noturības plānos un groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/1755 un Direktīvu 2003/87/EK

Atvērēšanas un noturības mehānisma revīzijas stratēģija” tiek veikts riska novērtējums visā audita vidē ar mērķi noteikt katra būtiskā procesa riska pakāpi, to vērtējot iesaistīto iestāžu griezumā. Pamatojoties uz šo novērtējumu, tiek noteikta veicamo auditu prioritāte.

Veiktās darbības audita stratēģijas izstrādes procesā:

Tikšanās ar IA struktūrvienībām

Izveidota anketa (apkopot rezultāti). Veiktas pārrunas ar atbildīgo par AF plāna ieviešanu iesaistītajām iestāžu iekšējā audita struktūrvienībām

Informācija

Analizēta publiski pieejamā informācija

Informācija

Analizēta informācija no citiem fondiem, RI veiktajiem auditiem

Valsts kontrole

Uzsāktas pārrunas ar valsts kontrolieri par sadarbību

Sadarbība

Tikšanās ar Koordinējošo iestādi un CFLA

Veicot risku novērtējumu, sekojoši informācijas avoti, kas iekļauti 1.tabulā, tiks analizēti katru gadu.

1. tabula

Informācijas avoti

Uzraudzība (iestāde)	Ministrijas	Ministrija vai CFLA		CFLA	
Projektu īstenošanas veids	Valsts pārvaldes iestāde	Kapitāl - sabiedrības	Padotības iestādes	Pašvaldības	Privātie uzņēmumi
<i>Informācijas avots:</i>	<i>(Ir/ nav pieejama informācija vai cita atbilde)</i>				
RI informācija (citos fondos – veiktie auditi)	Ir	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā
Valsts kontroles ziņojums (finanses) <i>(tekošā gada oktobrī tiek publicēts par iepriekšējo gadu)</i>	Ir	Ir	Ir	Ir	Nav
Valsts kontroles auditi (tematiski) ¹⁵	Ja tādi tiks veikti				Nav, bet atsevišķos gadījumos var būt norādes uz riskiem
IA padomes atzinums ¹⁶ par Informatīvo ziņojumu par iekšējā audita darbību ministrijās un iestādēs <i>(tekošā gada oktobrī tiek publicēts par iepriekšējo gadu)</i>	Ir	Nav	Daļēji (iekļautas atsevišķas)	Nav	Nav
IA ziņojumi	Ir	Daļēji (IA ir tikai atsevišķās iestādēs)	Daļēji (IA ir tikai atsevišķās iestādēs)	Daļēji (IA ir tikai atsevišķās iestādēs)	Nav

¹⁵ <https://www.lrvk.gov.lv/lv/revizijas/revizijas/noslegtas-revizijas>

¹⁶ 2020. gadā | Finanšu ministrija (fm.gov.lv) - Informatīvais ziņojums par iekšējā audita darbību ministrijās un iestādēs 2020. gadā (iekļauts viedoklis par iekšējās kontroles sistēmas darbību un Darba izpildes un kvalitātes rādītāji par 2020. gadu) Ministru kabineta noteikumi Nr. 326 "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmu tiešās pārvaldes iestādēs"

KNAB veiktais izvērtējums par MKN 630 ^{17, 18}	Ir	Ir	Ir	Ir	Nav
Ārējie auditi, ja ir veikti (EK, zvērināti revidenti)	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā
IUB pirmspārbaudžu rezultātu analīze KP VIS pārskati	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā
CFLA pieņemtie neatbilstību lēmumi – 3K DF	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā	Iespējams, ja ir iekļauts pārbaudes apjomā
AFCOS informācija / reģistrs	Iespējams, ja ir saņemta informācija	Iespējams, ja ir saņemta informācija	Iespējams, ja ir saņemta informācija	Iespējams, ja ir saņemta informācija	Iespējams, ja ir saņemta informācija
AF plāna sistēmas audits	Atbilstoši risku novērtējumam	Atbilstoši risku novērtējumam	Atbilstoši risku novērtējumam	Atbilstoši risku novērtējumam	Atbilstoši risku novērtējumam
Reformu un investīciju atbalsta gadījumu revīziju (Audits of cases)	Atbilstoši risku novērtējumam	Atbilstoši risku novērtējumam	Atbilstoši risku novērtējumam	Atbilstoši risku novērtējumam	Atbilstoši risku novērtējumam

Sistēmu auditiem

Riska novērtējums vadības un kontroles sistēmas auditu plānošanai ir veikts **vienā līmenī – procesa līmenī**, iekļaujot 27.09.2021. EK vadlīnijās “*Guidance to Member States for the preparation of the summary of audits under the Recovery and Resilience Facility*” (turpmāk – 27.09.2021. EK vadlīnijas) norādītos būtiskos procesus, tādus kā – interešu konflikta, krāpšanas un korupcijas risku novēršana, dubultā finansējuma risks, IT sistēma, t.sk. ietverot datu ticamību, rezultatīvo rādītāju sasniegšana. Šāda procesu līmeņa risku novērtēšana ir izvēlēta, ņemot vērā, ka AF plāna ietvaros no dalībvalsts tiek sagatavots viens finanšu iemaksas maksājuma pieprasījums EK.

Būtiskie procesi saskaņā ar 27.09.2021. EK vadlīnijās norādīto:

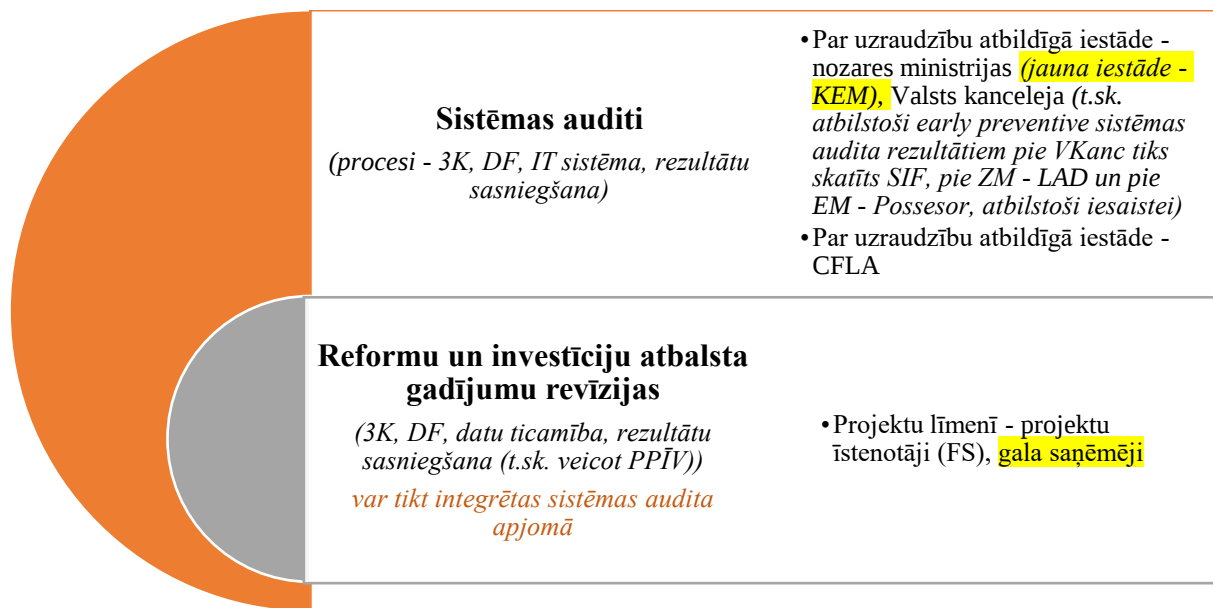
- IT sistēma (iekļaujot KP VIS AF apakšsistēmu), datu ticamība;
- īstenota efektīva **krāpšanas**, **korupcijas risku novēršana** (turpmāk – **2K**);
- interešu **konflikta** riska novēršana (turpmāk – **IK**);
- **dubultā finansējuma** riska novēršana (turpmāk – **DF**);
- rezultātu sasniegšana (atskaites punktu un mērķu).

Auditi (skatīt 1. attēlu):

¹⁷ <https://www.knab.gov.lv/lv/jaunums/valsts-un-pasvaldibu-instituciju-pretkorupcijas-kontroles-sistemas-nereti-ir-formalas>

¹⁸ KNAB Korupcijas novēršanas un apkarošanas pasākumu plāns 2021. – 2025. gadam

Ministru kabineta noteikumi Nr. 630 “Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā”

1. attēls. Auditu veidi

Riska novērtējumā tiek ietverti 2. tabulā un 3. tabulā atspoguļotie procesa darbību ietekmējošie riska faktori.

2. tabula

Procesiem piemītošie riska faktori (Inherent risk factors)

Nr. p.k.	Riska faktors	Riska faktora īpatsvars (kopā 100 = 100%)	Paskaidrojums	Vērtējuma sistēmas apraksts
1.	Reformu un investīciju apmērs (EUR izteiksmē) (vērtējums ir vienāds visiem procesiem)	Zems – 8,25 Vidējs – 16,5 Augsts – 33	Riski, kas saistīti ar reformu un investīciju apmēru (EUR).	Z – ministrijas atbildībā reformu un investīciju summa ir robežās līdz 20 000 000 EUR. V – ministrijas atbildībā reformu un investīciju summa ir robežās no 20 000 000 līdz 179 999 999 EUR. A – ministrijas atbildībā reformu un investīciju summa ir robežās no 180 000 000 EUR un vairāk.
2.	Procesa briedums (vērtējums katram procesam atsevišķi)	Zems – 8,25 Vidējs – 16,5 Augsts – 33	Būtiskākie riski, kas tieši vai netieši apdraud mērķu sasniegšanu.	Process: IT sistēma (KP VIS AF apakšsistēma) Z – ministrijā ir pieeja KP VIS AF modelim. Ir pieejas datu bāzēm. V – ministrijā ir daļēja pieeja KP VIS AF modelim. Ir pieeja atsevišķām datu bāzēm. A – ministrijā nav pieejas KP VIS AF modelim. Nav pieejas datu bāzēm, lai veiktu pārbaudes. Process: dubultā finansējuma riska novērtšana Z – ministrijā ir izstrādātas iekšējās procedūras AF plāna īstenošanai, kas ietver visus būtiskos aspektus – t.sk. DF un tās darbojas. Ir pieejas datu bāzēm, lai veiktu pārbaudes par DF . V – ministrijā ir daļēji izstrādātas iekšējās procedūras AF plāna īstenošanai, kas daļēji ietver visus būtiskos aspektus – t.sk. DF , un tās darbojas. Ir pieeja atsevišķām datu bāzēm, lai veiktu pārbaudes par DF . A – ministrijā nav izstrādātas iekšējās procedūras, t.sk. par DF un ir formālas vai nedarbojas.

				Nav pieejas datu bāzēm, lai veiktu pārbaudes par DF. Process: rezultātu sasniegšana (atskaites punktu un mērķu) Z – ministrijā ir izstrādātas iekšējās procedūras AF plāna īstenošanai, kas ietver visus būtiskos aspektus – t.sk. par mērķu sasniegšanu un tās darbojas. MKN (investīciju)/ informatīvie ziņojumi (reformām) tiek apstiprināti atbilstoši AF plānam (netiek kavēti termiņi un īstenošanas progress). Ir pieeja KP VIS AF modelim V – ministrijā ir daļēji izstrādātas iekšējās procedūras AF plāna īstenošanai, kas daļēji ietver visus būtiskos aspektus – t.sk. par mērķu sasniegšanu un tās darbojas. MKN (investīciju)/ informatīvie ziņojumi (reformām) tiek apstiprināti daļēji AF plānam (kavēti atsevišķi termiņi un īstenošanas progress). Ir daļēja pieeja KP VIS AF modelim. A – ministrijā nav izstrādātas iekšējās procedūras, t.sk. par mērķu sasniegšanu un ir formālas vai nedarbojas. MKN (investīciju)/ informatīvo ziņojumu (reformām) izstrāde un apstiprināšana nenotiek atbilstoši AF plānam (tiek kavēti termiņi un īstenošanas progress). Nav pieejas KP VIS AF modelim. Process: krāpšanas, korupcijas riska novēršana Z – ministrijā ir izveidota IKS un ir skaidri noteikti atbildīgie. Ir izstrādātas iekšējās procedūras AF plāna īstenošanai, kas ietver visus būtiskos aspektus – t.sk. 2K un tās darbojas. V – ministrijā ir daļēji izveidota IKS un nav skaidri noteikti atbildīgie. Ir daļēji izstrādātas iekšējās procedūras AF plāna īstenošanai, kas daļēji ietver visus būtiskos aspektus – t.sk. 2K un tās darbojas. A – ministrijā nav izveidota IKS un nav noteikti atbildīgie. Nav izstrādātas iekšējās procedūras t.sk. par 2K, un ir formālas vai nedarbojas. Process: interešu konflikta riska novēršana Z – ministrijā ir izveidota IKS un ir skaidri noteikti atbildīgie. Ir izstrādātas iekšējās procedūras AF plāna īstenošanai, kas ietver visus būtiskos aspektus – t.sk. IK un tās darbojas. V – ministrijā ir daļēji izveidota IKS un nav skaidri noteikti atbildīgie. Ir daļēji izstrādātas iekšējās procedūras AF plāna īstenošanai, kas daļēji ietver visus būtiskos aspektus – t.sk. IK un tās darbojas. A – ministrijā nav izveidota IKS un nav noteikti atbildīgie. Nav izstrādātas iekšējās procedūras, t.sk. par IK un ir formālas vai nedarbojas.
3.	Paredzamā finansējuma saņēmēja/ projekta	Zems – 8,5* Vidējs – 17* Augsts – 34*	Atkarībā no finansējuma saņēmēja struktūras ir atkarīgas	Z – ministrijas; V – padotības iestādes, kapitālsabiedrības;

	īstenotāja struktūra konkrētajā ministrijā (vērtējums ir vienāds visiem procesiem)		veiktās kontroles/ - to veicēj iestāde.	A – pašvaldības privātie uzņēmumi, kā arī ja kaut vienā no projektiem finansējuma saņēmējs nav gala labuma saņēmējs (umbrella projekti)
--	---	--	---	---

Katra procesam piemītošā riska faktora ietekmi uz konkrētā procesa darbību novērtē ar attiecīgu procentuālo vērtību no 8,25 (8,5*)(zems risks), 16,5 (17*) (vidējs risks) vai 33 (34*) (augsts risks) (attiecībā uz Revīzijas iestādes sniegto procesu novērtējumu) saskaņā ar 2.tabulā norādīto vērtējuma sistēmas aprakstu.

* Ņemot vērā, ka 100%, sadalot 3 riska faktoros, veidojot vērtību 33,33, noapaļošana 1. un 2. riska faktoram veikta uz 33, bet 3.riska faktoram uz 34 (proporcionāli noteikts vidējs un zems risks).

3. tabula

Kontroles riska faktori (Control risk factors)

Nr. p.k.	Riska faktors	Riska faktora īpatsvars (kopā 1 = 100%)	Paskaidrojums	Vērtējuma sistēmas apraksts
1.	Izvēlētais uzraudzības modelis atkarībā no līgumslēdzēja/ projekta īstenotāju. (vērtējums ir vienāds visiem procesiem)	Zems – 0,125 Vidējs – 0,25 Augsts – 0,5	Novērtējums atkarīgs no izvēlētajā uzraudzības modeļa. Analīzē tiek ņemta vērā ministriju pieredze uzraudzības procesā – proti, tiek ņemts vērā jaunu kontroļu/ procesu esamība.	Z – noslēgts līgums tikai ar CFLA un tikai CFLA veic uzraudzību V – iesaistīta gan CFLA, gan ministrija A – uzraudzību veic tikai ministrija Novērtējumā tiks izmantots 2014.-2020. plānošanas perioda salīdzinājums.
2.	Izveidoto kontroļu kvalitāte (vērtējums katram procesam atsevišķi)	Zems – 0,125 Vidējs – 0,25 Augsts – 0,5	Audita kopsavilkumā vai sākotnējā novērtējumā sniegtais vērtējums par procesu, kā arī visu veikto vadības un kontroles sistēmu auditu un darbību revīziju ziņojumos ietvertu problēmu un risku analīze.	Process: IT sistēma (KP VIS AF apakšsistēma) Process: dubultā finansējuma riska novēršana Process: rezultātu sasniegšana (atskaites punktu un mērķu) Process: krāpšanas, korupcijas riska novēršana Process: interešu konflikta riska novēršana Z – attiecībā uz procesu kontrolēm ir konstatētas nebūtiskas problēmas bez sistēmiskas un finanšu ietekmes (kategorija 1 vai kategorija 2 bez iespējama finansiāla riska); V – attiecībā uz procesu kontrolēm konstatētas būtiskas problēmas un ir iespējamās finansiālas sekas (kategorija 2); A – attiecībā uz procesu kontrolēm ir konstatētas sistēmiskas problēmas, kas radīja finansiālas sekas (kategorija 3; vai kategorija 2 ar finansiālām sekām, kas ir iestājušās). Novērtējumā tiks izmantots 2014.-2020.plānošanas perioda salīdzinājums. (pirmā gada novērtējumā tiks izmantota valsts kontroles, IA padomes, kā arī RI auditos (citos fondos) norādītā informācija)

Katra procesa kontroles riska faktora ietekmi uz konkrētā procesa darbību novērtē ar attiecīgu procentuālo vērtību no 0,125 (zems risks), 0,25 (vidējs risks) vai 0,5 (augsts risks)

(attiecībā uz Revīzijas iestādes sniegto procesu novērtējumu) saskaņā ar 3.tabulā norādīto vērtējuma sistēmas aprakstu.

Kopējais procesa riska novērtējums tiek noteikts, piešķirot novērtējumu katram riska faktoram un sareizinot *Procesiem piemītošo riska faktoru* kopējo vērtību un *Kontroles riska faktoru* kopējo vērtību.

Atbilstoši kopējam riska novērtējumā iegūtajam kopējam punktu skaitam nosaka procesa riska līmeni audita veikšanai **katrā iestādē atsevišķi**:

4. tabula

Kopējais riska novērtējums, punktos	Audita prioritāte
6,25 – 29,99	Zema
30,00 – 59,99	Vidēja
≥ 60,00	Augsta

CFLA nav iekļauta riska novērtējumā kā atsevišķa iestāde, CFLA darbības efektivitāte tiks novērtēta pie visiem procesiem horizontāli.

Veiktais risku novērtējums apkopots 2. pielikumā.

Sasniegto rezultātu riska analīze tiek veikta ar mērķi atlasīt paraugu kontroles un substantīvajiem testiem sistēmas efektivitātes novērtēšanai konkrētu auditu plānošanas stadijā. Riska analīze un parauga atlase ir noteikta iekšējās procedūrās, kā arī plānošanas stadijā tā tiek dokumentēta standarta darba dokumentā.

Var tikt iekļauts šāds minimālais izlases apjoms atkarībā no sākotnējā institūcijas kontroles novērtējuma iepriekšējā audita kopsavilkumā, ir uzrādīts 5.tabulā. Gadījumos, ja atklāto kļūdu skaits ir lielāks par sagaidāmo kļūdu skaitu, parauga apjoms var tikt paplašināts.

5. tabula

Sasniegto rezultātu atlase sistēmu auditu ietvaros atkarībā no riska analīzes

Sākotnējais institūcijas novērtējums (1-3)	Auditam minimālais atlasāmo audita vienību skaits	Sagaidāmais kļūdu skaits
1	8	Zemas prioritātes – 2 kļūdas Vidējas prioritātes – 1 kļūda Augstas prioritātes – neviena kļūda
2	9	
3	10	

- Par zemas prioritātes kļūdām tiek uzskatītas tehniska rakstura kļūdas, kurām nav finansiālās ietekmes vai ietekmes uz procesu (pamatprasību un vērtēšanas kritēriju) novērtējumu;
- Par augstas prioritātes kļūdām tiek uzskatītas kļūdas, kurām ir vai var būt finansiālās sekas vai ietekme uz procesu (pamatprasību un vērtēšanas kritēriju) novērtējumu;
- Par vidējās prioritātes kļūdām tiek uzskatītas tādas kļūdas, kuras nav klasificējamas kā augstas vai zemas prioritātes.

Galvenais nosacījums ir, lai izlase ir reprezentatīva, t.i., tajā ir iekļauti paraugi **(ja iespējams atbilstoši izpildei un dalībvalsts plānotajiem maksājuma pieprasījumiem)**:

- 1) no visām komponentēm (klimats, digitālā transformācija, likuma vara, nevienlīdzības mazināšana, ekonomikas transformācija un veselība, **REPowerEU**);
- 2) pēc iespējas vairāk dažādi reformu un investīciju pasākumi;
- 3) sasniegtie mērķi un sasniegtie atskaites punkti;
- 4) uzraudzībā iesaistītas dažādas iestādes (nozares ministrijas/ Valsts kanceleja, CFLA);

- 5) dažādi finansējuma saņēmēju/ projektu īstenotāju/ gala saņēmēju veidi (valsts iestādes, pašvaldības, privātpersonas, uzņēmumi, NVO);
- 6) citas īpašas aktivitātes vai projekti, ja tādi ir.

Reformu un investīciju atbalsta gadījumu revīzijām

Atvērēšanas un noturības plānā reformu un investīciju atbalsta gadījumu revīzijas tiks plānotas atbilstoši finansiālajam atbalstam jeb maksājuma daļām¹⁹, kas iekļautas Eiropas Padomes lēmumā (grozījumos) par Latvijas Atvērēšanas fonda plāna novērtējuma apstiprināšanu²⁰. Pirms izlases veikšanas katru gadu, var tikt sagatavots un nosūtīts darba dokuments (tabula) koordinējošai iestādei par nākamā gada maksājuma pieprasījumā iekļautajiem atskaites punktiem un mērķiem, ja tāda informācija nebūs pieejama KP VIS AF apakšsistēmā vai informatīvajā ziņojumā, iestāžu IKS aprakstā (piem., norādīt atbildīgo iestādi, kura veiks uzraudzību, kā arī iestādi, kura parakstīs pārvaldības deklarāciju).

Lai noteiktu pārbaudāmo apjomu reformu un investīciju atbalsta gadījumu revīzijām, maksājuma pieprasījumā iekļautajiem atskaites punktiem un mērķiem tiks piemērota izlase **divos līmeņos**.

Pirmajā līmenī izlase tiks veikta, **balstoties uz profesionālo spriedumu** (tiks piemērota risks balstīta pieeja, kombinējot ar nejaušības elementiem, kas noteikti izmantojot datorprogrammas *Random* funkciju) no nākamā gada maksājuma pieprasījumā iekļautajām reformām un investīcijām un to atskaites punktiem un mērķiem. Pirmā līmeņa izlase ietvers visus konkrētā maksājuma pieprasījumā, kas tiks iesniegts EK, iekļautos atskaites punktus un mērķus. Riska novērtēšanai tiks ņemti vērā 6. tabulā iekļautie riska kritēriji.

Riska novērtēšanas kritēriji

6. tabula

Nr.	Kritērijs	Riska novērtējums		
		Zems	Vidējs	Augsts
1.	Līgumu piešķiršanas veids	Z – MK informatīvais ziņojums par reformu vai investīciju ieviešanu (<i>netiek veikta atlase vai IPIA, vai AF plānā noteiktā reforma (līgums netiek slēgts)</i>).	V – MK noteikumu par reformu vai investīciju ieviešanu – IPIA.	A – MK noteikumu par reformu vai investīciju ieviešanu izstrādi (<i>APIA/ investīciju projektu iesniegumu atlase</i>)
2.	Īstenošanas iestādes veids (-i)	Z – CFLA	V – gan CFLA/ gan ministrija	A – ministrija
3.	Pārbaudes mehānisma sarežģītība	Z – viena resora ietvaros/ viena iestāde veic pārbaudes	V – viena resora ietvaros (viena ministrija sadarbībā ar CFLA)	A – vairāku ministriju iesaiste, <i>umbrella</i> projekti
4.	Investīciju un reformu apmērs (EUR izteiksmē)	Z – nav paredzēts ieguldījums naudas izteiksmē	V – investīciju/reformu apmērs līdz ...EUR (precīzs apmērs tiks noteikts, veicot riska novērtējumu)	A – investīciju/reformu apmērs virs ...EUR (precīzs apmērs tiks noteikts, veicot riska novērtējumu)
5.	(Projekta īstenotājs) Galasaņēmēja (-u) veids (valsts/privātais)	Z – ministrijas	V – padotības iestādes, kapitālsabiedrības	A – pašvaldības privātie uzņēmumi, kā arī ja kaut vienā no projektiem finansējuma saņēmējs nav gala labuma saņēmējs (<i>umbrella projekti</i>)

¹⁹ Izņemot par 2026. gadu var tikt pieņemts lēmums par vienas izlases veidošanu

²⁰ 22.6.2021 COM(2021) 340 final 2021/0164(NLE) Priekšlikums Padomes īstenošanas lēmums par Latvijas atvērēšanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu {SWD(2021) 162 final} un 5.12.2023. PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS, ar ko groza Īstenošanas lēmumu (2021. gada 13. jūlijs) par Latvijas atvērēšanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu un tā pielikums

6.	Iesaistīto gala labuma saņēmēju, līgumslēdzēju, sadarbības partneru skaits	Z – 1 (projekta īstenotājs)	V – no 2 - 10	A – 11 un vairāk
7.	Risks, ka iznākumi/rezultāti tiks izmantoti divreiz (dubultā finansējuma risks)	Z – netiek īstenoti citi projekti (AF ietvaros), citos fondos	V – tiek īstenoti citi projekti citos fondos	A – tiek īstenoti vairāki projekti AF ietvaros
8.	Īstenošanas iestādes iepriekšējā gada vērtējums saskaņā ar RI auditu rezultātiem	Z – 1. kategorija	V – 2. kategorija	A – 3. kategorija
9.	Iepriekš veikto revīziju rezultāti	Z – nav konstatēti vai nebūtiski trūkumi (vai nav veiktas revīzijas)	V – ir konstatēti (<i>bez finansiālas ietekmes</i>) īstenotāja (iestādes) līmenī citos projektos	A – ir konstatēti būtiski trūkumi t.sk. konkrētās investīcijas ietvaros

Gadījumā, ja atskaites punkts vai mērķis ir iekļauts EK vai Revīzijas palātas veiktā audita pārbaudē apjomā, tad, ņemot vērā EK/ Revīzijas palātas pārbaudē apjomu, secinājumus un rekomendācijas, riska novērtējums un apjoms var tikt samazināts (piemēram, samazinot apjomu – neveikt revīziju, vai tikai skatot mērķa faktisko izpildi, lai nedublētu pārbaudes).

Atbilstoši risku kritēriju novērtējumam, investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas **tiks dalītas divās stratās**:

- 1) **augsta riska** strata - ja, pamatojoties uz risku kritēriju novērtējumu, 4 un vairāk riska novērtēšanas kritērijos no 9 vērtējums ir “augsts”. Šajā stratā iekļautie investīciju un reformu atskaites punkti vai mērķi tiks pārbaudīti **100% apmērā**.
- 2) **vidēja un zema riska** strata - tiks iekļauti visi pārējie investīciju un reformu atskaites punkti vai mērķi. No šīs stratās, piemērojot nejaušības elementus (*izmantojot datorprogrammu → Random → record*), tiks atlasīti **20% no stratās**.

Risku novērtējums var tikt paaugstināts ņemot vērā sistēmas auditu ietvaros veikto risku novērtējumu, kā arī informāciju ARACHNE, publiski pieejamu informāciju vai arī ir saņemti signāli, par kuriem nepieciešams gūt pārliecību.

Otrais līmenis – vienības investīcijas vai reformas atskaites punkta vai mērķa ietvaros. ņemot vērā konkrētā investīcijas vai reformas atskaites punkta vai mērķa specifiku, tiks izvērtēta iespēja piemērot apakšizlasi.

Apakšizlases gadījumā tiks noteikti parametri atbilstoši izvēlētajai atlases metodei. Izlases vienības tiks atlasītas, izmantojot datorprogrammu. Formulas un parametri tiek noteikti atbilstoši EK 28.01.2022 vadlīnijām “*Guidance on sampling methods for audit bodies under the Recovery and Resilience Facility for audits to ensure the effective functioning of Member State systems in terms of collecting, storing, verifying and certifying reliable and accurate data on the achievement of milestones and targets*” (turpmāk – 28.01.2022. EK vadlīnijas par izlases veidošanu) un 20.01.2017. EK vadlīnijām revīzijas iestādēm par atlases metodēm²¹.

Revīzijas riska (AR) noteikšanai izmanto risku novērtēšanas modeli, kas sastāv no trim komponentēm:

$$AR \text{ (revīzijas risks)} = IR \text{ (pastāvošais risks)} \times KR \text{ (kontroles risks)} \times AR \text{ (atklāšanas risks)}^{22}$$

Sagatavojot atzinumu par vadības un kontroles sistēmas darbības efektivitāti, revīzijas iestāde apvieno:

1. sistēmas auditu rezultātus – saistībā ar pastāvošo risku un kontroles risku novērtējumu;

²¹ EK vadlīnijas 20.01.2017. EGESIF_16-0014-00 “Vadlīnijas revīzijas iestādēm par atlases metodēm 2007. - 2013. gada un 2014. - 2020. gada plānošanas periodi

²² SRS 315-330; atbilstoši EK vadlīniju 20.01.2017. EGESIF_16-0014-00 “Vadlīnijas revīzijas iestādēm par atlases metodēm 2007. - 2013. gada un 2014. - 2020. gada plānošanas periodi

2. investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas rezultātus – saistībā ar atklāšanas risku²³.

Revīzijas iestāde ticamības līmeni, lai noteiktu izlases tehniskos parametrus, nosaka, pamatojoties uz kopējo secinājumu par vadības un kontroles sistēmas efektivitāti (vadības un kontroles sistēmas pārliecības līmeni), vai izmanto parametrus, kas tika izmantoti 2014.-2020. vai 2021.-2027. gadu plānošanas perioda izlases veidošanā konkrētajā gadā. (skatīt 7. tabulu).

Ticamības līmenis atkarībā no vadības un kontroles sistēmas pārliecības līmeņa

7. tabula

Secinājums par vadības un kontroles sistēmu/ pārliecības līmenis	Attiecīgā uzticamība regulējumā / pārliecība no sistēmas	Ticamības līmenis
1 - darbojas labi, trūkumi nav konstatēti vai ir konstatēti maznozīmīgi trūkumi vai darbojas, bet ir nepieciešami atsevišķi pilnveidojumi	Augsts	Ne mazāks kā 60%
2 - darbojas daļēji, ir nepieciešami būtiski pilnveidojumi	Vidējs	80%
3 - nedarbojas, konstatēti būtiski trūkumi	Zems	Ne zemāks kā 90%

Izmantojot uz risku balstītu nestatistisku metodi, nav iespējams noteikt izlasē identificētās kļūdas visai populācijai. Tāpēc gadījumā, ja revīzijas iestāde izlases veidā konstatēs būtiskus trūkumus, tad tiks palielināts paraugu skaits.

3. METODIKA

Šajā iedaļā ietver turpmāk aprakstīto informāciju.

3.1. Pārskats

— Atsauce uz revīzijas rokasgrāmatām vai procedūrām, kurās ietverts revīzijas darba galveno posmu apraksts, tostarp konstatēto kļūdu klasificēšana un risinājums.

— Atsauce uz starptautiski atzītiem revīzijas standartiem, kurus revīzijas iestāde ņems vērā revīzijas darbā.

— Atsauce uz procedūrām, kas jāievēro, izstrādājot auditu kopsavilkumu, ko iesniedz Komisijai saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 2021/241 22. panta 2. punkta c) apakšpunkta ii) daļai.

Revīzijas iestāde strādā saskaņā ar IFAC izdotajiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem. Revīzijas iestāde ir izstrādājusi un piemēro šādas iekšējās procedūras visiem audita un darba organizācijas posmiem:

- 1) “Kārtība, kādā tiek sagatavota un aktualizēta Atveseļošanas un noturības mehānisma revīzijas stratēģija”.
- 2) “Kārtība, kādā tiek veiktas investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas “audits of cases” Atveseļošanās fondā”
- 3) “Kārtība, kādā tiek veikti Atveseļošanas un noturības mehānisma sistēmu auditi”.
- 4) “Kārtība, kādā tiek sagatavots Atveseļošanas un noturības mehānisma Audita kopsavilkums”.
- 5) “Kārtība, kādā tiek veikta sistēmu auditu krāpšanas riska izvērtēšana 2014.-2020.gada plānošanas periodā”.
- 6) “Kārtība, kādā tiek veikta darba kvalitātes kontrole Revīzijas iestādē”.
- 7) “Kārtība, kādā tiek veikts vienkāršoto izmaksu metodikas ex-post un ex-ante izvērtējums Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā”.

²³ Atbilstoši 20.01.2017. EK Vadlīniju revīzijas iestādēm par atlases metodēm 3. sadaļai

Informācijas tehnoloģiju sistēmas auditos piemēro ISO 27001:2013 standartu, ISACA izdotos IT audita, pārlicības un kontroles standartus un COBIT vadlīnijas.

Revīzijas iestāde ir izstrādājusi procedūras un citus juridiski saistošus dokumentus, kas ietver informāciju par Revīzijas iestādes juridisko struktūru, audita procesu raksturojumu, audita procedūrām un ziņojuma sagatavošanas procedūrām. Revīzijas iestādes procedūras aptver informāciju par vadības un kontroles sistēmas auditiem, reformu un investīciju atbalsta gadījumu revīzijām.

Revīzijas iestādes procedūras un citi juridiski saistoši dokumenti ir pieejami Revīzijas iestādes kopējā diskā.

Revīzijas iestādes saistošo procedūru un dokumentu saraksts ir pievienots *3. pielikumā*.

3.2. Revīzijas attiecībā uz vadības un kontroles sistēmu darbību (sistēmu auditu)

—Norāde attiecībā uz revidējamajām struktūrām un saistīto procesu izklāsts sistēmas revīziju kontekstā. Attiecīgā gadījumā atsauce uz revīzijas struktūru, kurai revīzijas iestāde plāno uzticēt konkrēto revīziju veikšanu.

Revīzijas iestāde veic visu identificēto procesu sistēmu auditus atbilstoši riska izvērtējamam un saskaņā ar to sagatavotajam horizontālo sistēmas auditu plānam AF īstenošanas periodam. Augsta riska procesi tiks auditēti divas reizes AF plāna īstenošanas periodā, savukārt, zema riska – vienu reizi.

Procesu novērtējums papildināts atbilstoši 23.01.2023. apstiprinātajām EK vadlīnijām par iekšējo kontroles sistēmu²⁴ un tajās iekļautajām galvenajām prasībām un to elementiem. Katram no būtiskajiem procesiem ir noteiktas atbilstošas EK pamatprasības un to kritēriji (skatīt 8.tabulā).

Pirmajā AF plāna īstenošanas gadā (2022) veikts **early preventive** horizontālais sistēmas audits²⁵ visās iesaistītajās nozares ministrijās, Valsts kancelejā un CFLA, lai novērtētu iestādēs iedibinātās iekšējās kontroles sistēmas, iespējami agrāk identificētu trūkumus un vienotos par nepieciešamajiem uzlabojumiem (ja nepieciešams).

Būtiskas izmaiņas vadības un kontroles sistēmā tiks auditētas katru gadu.

Nosakot procesa auditēšanas biežumu, tiek ņemta vērā arī kontroles darbību esamība attiecīgajā periodā. Auditēšanas biežums var tikt mainīts, ņemot vērā aktuālo situāciju, piemēram, attiecīgā procesa funkcionālo progresu un apjomu plānošanas perioda sākumā vai attiecīgā procesa darbību un aktualitāti perioda beigās.

Vadības un kontroles sistēmu auditu tiek veikti visos procesos (*2. pielikums*) un iestādēs, kas ir iesaistītas konkrētajā procesā, novērtējot visus būtiskos aspektus (*skatīt 8. tabulu*), kas ir norādīti 27.09.2021. EK vadlīnijās visām iestādēm. Atbilstoši minētajām vadlīnijām tiek sniegts vērtējums, piešķirot novērtējuma kategoriju 1-3:

- 1- darbojas labi, trūkumi nav konstatēti vai ir konstatēti maznozīmīgi trūkumi, vai darbojas, bet ir nepieciešami atsevišķi pilnveidojumi;
- 2- darbojas daļēji, ir nepieciešami būtiski pilnveidojumi;
- 3- nedarbojas, konstatēti būtiski trūkumi.

²⁴ 23.01.2023. European Commission Guidance on the assessment of the internal control system set in place by the member states under the recovery and resilience facility.

²⁵ Audita ietvaros skatīta 1.pamatprasība - Rezultatīva un efektīva iekšējās kontroles sistēma, tostarp atbilstoša funkciju nodalīšana un ziņošanas un uzraudzības kārtība un kritēriji, ka saskaņā ar Atveseļošanas fonda regulas 22. panta 1. punktu dalībvalsts nodrošina rezultatīvu un efektīvu iekšējās kontroles sistēmu, tostarp nodala funkcijas un izstrādā ziņošanas un kontroles kārtību. Dalībvalstis var izmantot savas parastās valsts budžeta pārvaldības sistēmas (kritēriji 1.1.-1.5.).

Revīzijas iestādes auditējamo procesu saraksts

EK

Pamatprasības.xlsx

Nr. p.k.	Procesi	Procesa apraksts	Pamatprasības un kritēriji	Auditējamās iestādes
1.	IT sistēma (KP VIS AF apakšsistēma)	Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēma AF plānam (KP VIS AF apakšsistēma). Uzraudzības rādītāju (atskaites punktu un mērķu) datu ticamība.	Nr.6 Uzturēt efektīvu sistēmu, lai nodrošinātu, ka tiek glabāta visa informācija un dokumenti, kas nepieciešami revīzijas izsekojamības vajadzībām. Saskaņā ar Atveseļošanas fonda regulas 22. panta 2. punkta d) un e) apakšpunktu dalībvalsts uztur efektīvu sistēmu, lai nodrošinātu, ka tiek glabāta visa informācija un dokumenti, kas nepieciešami revīzijas izsekojamības vajadzībām. <u>Tajā ietilpst:</u> 6.1. efektīva datu vākšana un uzglabāšana par projektu vai ieguldījumu galasaņēmējiem; 6.2. EK, OLAF, ERP un EPPO (attiecīgā gadījumā) piekļuve datiem par galasaņēmējiem, darbuzņēmējiem, apakšuzņēmējiem un faktiskajiem īpašniekiem revīzijas un kontroles vajadzībām. Nr.3 Uzturēt atbilstošas procedūras pārvaldības deklarācijas un valsts līmenī veikto revīziju kopsavilkuma sagatavošanai. Saskaņā ar Atveseļošanas fonda regulas 22. panta 2. punkta c) apakšpunktu dalībvalsts uztur atbilstošas procedūras pārvaldības deklarācijas un valsts līmenī veikto revīziju kopsavilkuma sagatavošanai. <u>Tajā ietilpst:</u> 3.1. efektīva procedūra pārvaldības deklarācijas sagatavošanai, revīziju kopsavilkuma dokumenta izstrādei un pamatā esošās informācijas glabāšanai revīzijas izsekojamības vajadzībām; 3.2. efektīvas procedūras, lai nodrošinātu, ka par visiem krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta gadījumiem tiek pienācīgi ziņots un ka tie tiek novērsti, atgūstot līdzekļus.	CFLA
2.	Krāpšanas, korupcijas, riska novēršana 2K	Būtisko neatbilstību vadība. Krāpšanas un korupcijas riska vadība.	Nr.2 Efektīvi īstenot samērīgus krāpšanas un korupcijas apkarošanas pasākumus, kā arī veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai efektīvi izvairītos no interešu konflikta un dubultfinansējuma. Saskaņā ar Atveseļošanas fonda regulas 22. panta 2. punkta a) apakšpunktu dalībvalsts efektīvi īsteno samērīgus krāpšanas un korupcijas apkarošanas pasākumus, kā arī veic visus nepieciešamos pasākumus, lai efektīvi izvairītos no interešu konflikta. <u>Tajā ietilpst:</u>	Nozares ministrijas/Valsts kanceleja, CFLA

			2.1.atbilstoši pasākumi, kas saistīti ar krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta novēršanu, atklāšanu un izbeigšanu, kā arī dubultā finansējuma nepieļaušanu, un tiesisku darbību veikšanu, lai atgūtu piesavinātos līdzekļus; 2.2. krāpšanas riska novērtēšana un atbilstošu krāpšanas apkarošanas pasākumu noteikšana. Nr.3 Uzturēt atbilstošas procedūras pārvaldības deklarācijas un valsts līmenī veikto revīziju kopsavilkuma sagatavošanai. Saskaņā ar Atvērēšanas fonda regulas 22. panta 2. punkta c) apakšpunktu dalībvalsts uztur atbilstošas procedūras pārvaldības deklarācijas un valsts līmenī veikto revīziju kopsavilkuma sagatavošanai. <u>Tajā ietilpst:</u> 3.2 efektīvas procedūras, lai nodrošinātu, ka par visiem krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta gadījumiem tiek pienācīgi ziņots un ka tie tiek novērsti, atgūstot līdzekļus. Nr.4 Nodrošināt atbilstošus pasākumus, t.sk. procedūras, kas paredzētas, lai pārbaudītu starpposma rādītāju un mērķrādītāju sasniegšanu un pareizas finanšu pārvaldības horizontālo principu ievērošanu. Lai sniegtu Atvērēšanas fonda regulas 22. panta 2. punkta c) apakšpunkta i) daļai nepieciešamo informāciju, dalībvalsts nodrošina atbilstošus līdzekļus, tostarp procedūras, kas paredzētas, lai pārbaudītu starpposma rādītāju un mērķrādītāju sasniegšanu un pareizas finanšu pārvaldības horizontālo principu ievērošanu. <u>Tajā ietilpst:</u> 4.1 atbilstoši līdzekļi, ar kuriem iestādes, kam uzticēta Atvērēšanas fonda plāna pasākumu īstenošana, pārbauda, vai ir sasniegti starpposma rādītāji un mērķrādītāji (piemēram, pārskata dokumentus un veic pārbaudes projekta īstenošanas vietā);	
3.	Interešu konflikta riska novēršana IK	Interešu konflikta riska vadība (t.sk. projektu iesniegumu atlasē, lēmuma par projekta apstiprināšanu pieņemšanas posmā un līgumu ar finansējuma saņēmējiem slēgšanā. Atlases process Finanšu instrumentu ietvaros.) Iestādes līmenī (cilvēkresursu vadība un funkciju nošķiršana - interešu konflikta neesamība).	Nr.2 Efektīvi īstenot samērīgus krāpšanas un korupcijas apkarošanas pasākumus, kā arī veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai efektīvi izvairītos no interešu konflikta un dubultfinansējuma. Saskaņā ar Atvērēšanas fonda regulas 22. panta 2. punkta a) apakšpunktu dalībvalsts efektīvi īsteno samērīgus krāpšanas un korupcijas apkarošanas pasākumus, kā arī veic visus nepieciešamos pasākumus, lai efektīvi izvairītos no interešu konflikta. <u>Tajā ietilpst:</u> 2.1.atbilstoši pasākumi, kas saistīti ar krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta novēršanu, atklāšanu un izbeigšanu, kā arī dubultā finansējuma nepieļaušanu, un tiesisku	Nozares ministrijas/Valsts kanceleja, CFLA

			darbību veikšanu, lai atgūtu piesavinātos līdzekļus; Nr.3 Uzturēt atbilstošas procedūras pārvaldības deklarācijas un valsts līmenī veikto revīziju kopsavilkuma sagatavošanai. Saskaņā ar Atveseļošanas fonda regulas 22. panta 2. punkta c) apakšpunktu dalībvalsts uztur atbilstošas procedūras pārvaldības deklarācijas un valsts līmenī veikto revīziju kopsavilkuma sagatavošanai. <u>Tajā ietilpst:</u> 3.2 efektīvas procedūras, lai nodrošinātu, ka par visiem krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta gadījumiem tiek pienācīgi ziņots un ka tie tiek novērsti, atgūstot līdzekļus. Nr.4 Nodrošināt atbilstošus pasākumus, t.sk. procedūras, kas paredzētas, lai pārbaudītu starpposma rādītāju un mērķrādītāju sasniegšanu un pareizas finanšu pārvaldības horizontālo principu ievērošanu. Lai sniegtu Atveseļošanas fonda regulas 22. panta 2. punkta c) apakšpunkta i) daļai nepieciešamo informāciju, dalībvalsts nodrošina atbilstošus līdzekļus, tostarp procedūras, kas paredzētas, lai pārbaudītu starpposma rādītāju un mērķrādītāju sasniegšanu un pareizas finanšu pārvaldības horizontālo principu ievērošanu. <u>Tajā ietilpst:</u> 4.1 atbilstoši līdzekļi, ar kuriem iestādes, kam uzticēta Atveseļošanas fonda plāna pasākumu īstenošana, pārbauda, vai ir sasniegti starpposma rādītāji un mērķrādītāji (piemēram, pārskata dokumentus un veic pārbaudes projekta īstenošanas vietā);	
4.	Dubultā finansējuma riska novēršana DF	Vadības un kontroles aktivitātes, tai skaitā administratīvās un pārbaudes un pārbaudes projekta īstenošanas vietā. Pārbauzu dokumentēšana un izsekojamība (<i>audit trail</i>).	Nr.2 Efektīvi īstenot samērīgus krāpšanas un korupcijas apkarošanas pasākumus, kā arī veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai efektīvi izvairītos no interešu konflikta un dubultfinansējuma. Saskaņā ar Atveseļošanas fonda regulas 22. panta 2. punkta a) apakšpunktu dalībvalsts efektīvi īsteno samērīgus krāpšanas un korupcijas apkarošanas pasākumus, kā arī veic visus nepieciešamos pasākumus, lai efektīvi izvairītos no interešu konflikta. <u>Tajā ietilpst:</u> 2.1.atbilstoši pasākumi, kas saistīti ar krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta novēršanu, atklāšanu un izbeigšanu, kā arī dubultā finansējuma nepieļaušanu, un tiesisku darbību veikšanu, lai atgūtu piesavinātos līdzekļus; Nr.3 Uzturēt atbilstošas procedūras pārvaldības deklarācijas un valsts līmenī veikto revīziju kopsavilkuma sagatavošanai.	Nozares ministrijas/Valsts kanceleja, CFLA

			Saskaņā ar Atvaseļošanas fonda regulas 22. panta 2. punkta c) apakšpunktu dalībvalsts uztur atbilstošas procedūras pārvaldības deklarācijas un valsts līmenī veikto revīziju kopsavilkuma sagatavošanai. Tajā ietilpst: 3.1. efektīva procedūra pārvaldības deklarācijas sagatavošanai, revīziju kopsavilkuma dokumenta izstrādei un pamatā esošās informācijas glabāšanai revīzijas izsekojamības vajadzībām; 3.2 efektīvas procedūras, lai nodrošinātu, ka par visiem krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta gadījumiem tiek pienācīgi ziņots un ka tie tiek novērsti, atgūstot līdzekļus. Nr.4 Nodrošināt atbilstošus pasākumus, t.sk. procedūras, kas paredzētas, lai pārbaudītu starpposma rādītāju un mērķrādītāju sasniegšanu un pareizas finanšu pārvaldības horizontālo principu ievērošanu. Lai sniegtu Atvaseļošanas fonda regulas 22. panta 2. punkta c) apakšpunkta i) daļai nepieciešamo informāciju, dalībvalsts nodrošina atbilstošus līdzekļus, tostarp procedūras, kas paredzētas, lai pārbaudītu starpposma rādītāju un mērķrādītāju sasniegšanu un pareizas finanšu pārvaldības horizontālo principu ievērošanu. Tajā ietilpst: 4.1 atbilstoši līdzekļi, ar kuriem iestādes, kam uzticēta Atvaseļošanas fonda plāna pasākumu īstenošana, pārbauda, vai ir sasniegti starpposma rādītāji un mērķrādītāji (piemēram, pārskata dokumentus un veic pārbaudes projekta īstenošanas vietā);	
5.	Rezultātu sasniegšana (atskaites punktu un mērķu)	Uzraudzības rādītāju (atskaites punktu un mērķu) sasniegšanas uzraudzība. Vadības un kontroles sistēmas uzraudzība, t.sk. pārvaldības deklarācijas sagatavošana.	Nr.4 Nodrošināt atbilstošus pasākumus, t.sk. procedūras, kas paredzētas, lai pārbaudītu starpposma rādītāju un mērķrādītāju sasniegšanu un pareizas finanšu pārvaldības horizontālo principu ievērošanu. Lai sniegtu Atvaseļošanas fonda regulas 22. panta 2. punkta c) apakšpunkta i) daļai nepieciešamo informāciju, dalībvalsts nodrošina atbilstošus līdzekļus, tostarp procedūras, kas paredzētas, lai pārbaudītu starpposma rādītāju un mērķrādītāju sasniegšanu un pareizas finanšu pārvaldības horizontālo principu ievērošanu. Tajā ietilpst: 4.1 atbilstoši līdzekļi, ar kuriem iestādes, kam uzticēta Atvaseļošanas fonda plāna pasākumu īstenošana, pārbauda, vai ir sasniegti starpposma rādītāji un mērķrādītāji (piemēram, pārskata dokumentus un veic pārbaudes projekta īstenošanas vietā); 4.2 atbilstoši līdzekļi, ar kuriem iestādes, kam uzticēta Atvaseļošanas fonda plāna pasākumu īstenošana, pārbauda, vai nav nopietnu	Nozares ministrijas/Valsts kanceleja, CFLA

			pārkāpumu (krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu) un dubultā finansējuma (piemēram, pārskata dokumentus un veic pārbaudes projekta īstenošanas vietā). Nr.3 Uzturēt atbilstošas procedūras pārvaldības deklarācijas un valsts līmenī veikto revīziju kopsavilkuma sagatavošanai. Saskaņā ar Atvērēšanas fonda regulas 22. panta 2. punkta c) apakšpunktu dalībvalsts uztur atbilstošas procedūras pārvaldības deklarācijas un valsts līmenī veikto revīziju kopsavilkuma sagatavošanai. <u>Tajā ietilpst:</u> 3.1. efektīva procedūra pārvaldības deklarācijas sagatavošanai, revīziju kopsavilkuma dokumenta izstrādei un pamatā esošās informācijas glabāšanai revīzijas izsekojamības vajadzībām; 3.2. efektīvas procedūras, lai nodrošinātu, ka par visiem krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta gadījumiem tiek pienācīgi ziņots un ka tie tiek novērsti, atgūstot līdzekļus.	
--	--	--	---	--

Procesiem *Krāpšanas, korupcijas, riska novēršana (2K) un Interesu konflikta riska novēršana (IK)* atbilstoši risku novērtējumam²⁶ var tikt pieņemts lēmums veikt sistēmas novērtējumu kopā ar reformu un investīciju atbalsta gadījumu revīziju (audits of cases ietvaros) pie projektu īstenošanai nevis ministriju līmenī (*piem. lielie projekti vai umbrella*). Minētais izriet no fakta, ka šādi sistēmas auditi 2023.-2024. gadā veica ministriju iekšējie auditori, kā arī ministrijas reti īsteno apjomīgus projektus, pārsvarā projektu īstenošana ir uzdots padotības iestādēm vai valsts kapitālsabiedrībām, kurās ministrijas pārstāv valsts intereses.

Horizontālos sistēmu auditus plānots veikt kā atbilstības auditus saskaņā ar Starptautisko apliecinājumu uzdevumu standartu Nr. 3000 (*ISAE 3000 International Standard on Assurance Engagements*).

Sistēmas auditu rezultātā tiek izdarīts secinājums priekš audita kopsavilkuma – pārliecības līmenis, kas iegūts, veicot sistēmas auditus (zems/ vidējas/ augsts): “*Level of assurance obtained following the system audits (low/average/high)*” – atbilstoši 27.09.2021. EK vadlīniju *ANNEX I Template for a summary of the audits* 3.5. punktam.

3.3. Reformu un investīciju atbalsta gadījumu revīzijas

– Tās paraugu ņemšanas metodes apraksts (vai atsauce uz iekšējo dokumentu, kurā tā aprakstīta).

– Revīzijas metodes apraksts par maksājuma pieprasījumā iekļauto atskaites punktu un mērķu pārbaudēm. Norāde uz iekšējām procedūrām, kurās aprakstīta darba kārtība attiecībā uz pārvaldības deklarācijā ietverto apliecinājumu pārbaudi audita kopsavilkuma vajadzībām.

Reformu un investīciju atbalsta gadījumu revīzijas tiks veiktas saskaņā ar “Kārtība, kādā tiek veiktas investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas “*audits of cases*” Atvērēšanas fondā”.

²⁶ Novērtējumā tiks ņemti vērā pašu iestāžu veikto iekšējo auditu rezultāti.

Atbilstoši MK Rīkojumam Nr.194 "Par kopējām valsts pārvaldē auditējamām prioritātēm 2022. un 2023. gadam: 1. Saskaņā ar Iekšējā audita likuma 8. panta 2. punktu, kā arī atbilstoši iekšējo auditu reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai un metodikai ministriju un iestāžu iekšējā audita struktūrvienībām: 1.2. 2022. vai 2023. gadā atbilstoši šā rīkojuma 2. punktā minētajiem pamatprincipiem veikt iekšējo auditu par interešu konflikta un korupcijas novēršanas iekšējās kontroles sistēmu (tostarp interešu konflikta un korupcijas risku vadību) ministrijās un iestādēs, audita apjomā ietverot Atvērēšanas un noturības mehānisma plāna ieviešanas iekšējās kontroles sistēmu.

Izlases kopu veidos reformu un investīciju sasniegtie atskaides punkti un mērķi, atbilstoši plānotajām maksājuma daļām, kas norādītas Eiropas Padomes lēmumā (grozījumi) par Latvijas Atveseļošanas fonda plāna novērtējuma apstiprināšanu²⁷ par noteiktu gadu, kas sasniegti līdz katra gada 31.12.n un tiks ietverti Komisijai iesniegtajos maksājuma pieteikumos, izņemot 2026.gadā, kad tiks iesniegti divi maksājuma pieteikumi (*skatīt 9. tabulu*).

9. tabula

Finanšu daļas (neatmaksājamais atbalsts)

Maksājuma pieprasījums (neatmaksājams atbalsts)	Summa, EUR	Plānots iesniegt EK	Iekļauto atskaides punktu / mērķu skaits
Pirmā daļa	231 000 000,00	II cet. 2022	9 atskaides punkti
Otrā daļa	388 000 000,00	II cet. 2023	40 atskaides punkti 3 mērķi
Trešā daļa	318 000 000,00	II cet. 2024	21 atskaides punkti 9 mērķi
Ceturta daļa	387 000 000,00	II cet. 2025	24 atskaides punkti 20 mērķi
Piektā daļa	258 000 000,00	II cet. 2026	17 atskaides punkti 13 mērķi
Sestā daļa	387 244 522,00	III cet. 2026	17 atskaides punkti 56 mērķi
Kopā:			229 rezultatīvie rādītāji

Atbilstoši 05.12.2023. Padomes īstenošanas lēmumam²⁸ Latvijas Atveseļošanas un noturības plāna/ papildinājumi 19.12.2023. Finansēšanas nolīgumam pielikumam²⁹ aplēstās kopējās izmaksas ir 1 969 244 522,00 EUR.

Revīzijas iestāde aktuālo informāciju iegūs no KP VIS sistēmas AF apakšsistēma. Papildus nepieciešamā informācija tiks iegūta no koordinējošās iestādes, ja tāda būs nepieciešama.

Reformu un investīciju atbalsta gadījumu revīzijas tiks veiktas par katru gadu. Pirms izlases veikšanas, RI veic izlases kopas kvalitātes pārbaudi, pārliecinoties, ka tā ir pilnīga un tajā nav veiktas izmaiņas un atbilstoši ir iekļauti visi maksājuma pieprasījumā ietvertie atskaides punkti un mērķi.

Izlese revīzijām tiek veikta vienu reizi gadā³⁰ (*skatīt 10. tabulu un 2. attēlu*).

10. tabula

Izlases veidošanas termiņi

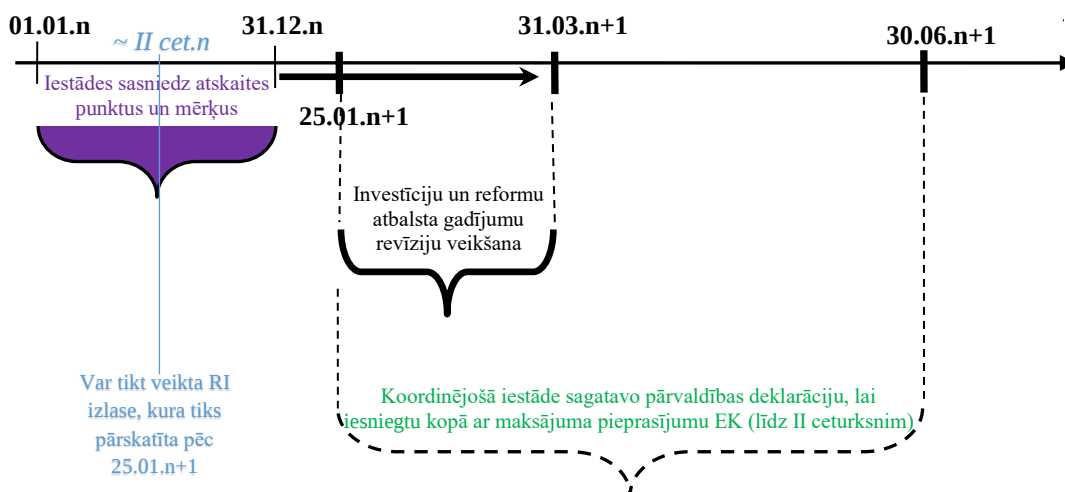
Izlases veidošana		Izlases kopa
vienu reizi gadā 2. attēls	Provizoriski N gada aprīlī, vai ātrāk	no kopas, ko veido nākamā gada plānotā maksājuma pieprasījumā iekļautie reformu un investīciju atskaides punkti/ mērķi

²⁷ 22.6.2021 COM(2021) 340 final 2021/0164(NLE) Priekšlikums PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS par LATVIJAS atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu {SWD(2021) 162 final}

²⁸ PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS, ar ko groza Īstenošanas lēmumu (2021. gada 13. jūlijs) par Latvijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021PC0340&from=EN>

²⁹ 3.09.2021. Finansēšanas nolīgums (the "Financing Agreement"), 19.12.2023. apstiprināti grozījumi

³⁰ Par 2026.gada izlasi lēmums tiks pieņemts atsevišķi

2.attēls. Investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas veikšanas periods

Izlase tiks veidota divos līmeņos. Pirmā līmeņa izlase aptvers visus MP iekļautos atskaites punktus un mērķus, savukārt otrajā līmenī izlase tiks veikta attiecībā uz konkrēto vienību ietvaros atlasītajiem atskaites punktiem un mērķiem, ja nepieciešams (apakšizlase).

Pirmā līmeņa izlase

Pirmajā līmenī izlases vienība var būt investīcijas vai reformas **atskaites punkts vai mērķis**. Pamatojoties uz riska izvērtējuma rezultātiem (*skatīt stratēģijas 2.sadaļā*), tiks noteikta 1) augsta un 2) vidēja un zema riska līmeņa stratas. Revīzijas iestāde, veidojot izlasi, balstīsies uz EK norādēm un profesionālo spriedumu, iekļaujot nejaušības elementus, tai skaitā, ņemot vērā vadības un kontroles sistēmas analīzes rezultātus un identificētos riskus, par kuriem tiks izdarīti secinājumi veiktajā Revīzijas iestādes sistēmas auditā.

Pirmā līmeņa izlase var tikt veikta jau kārtējā gada II ceturksnī. Savukārt pēc 31.12.n, kad ministrijas un Valsts kanceleja ievada informāciju KP VIS AF apakšsistēmā par sasniegtajiem atskaites punktiem un mērķiem līdz 25.01.n+1 atbilstoši MK noteikumiem Nr. 621³¹, izlase tiks pārskatīta un nepieciešamības gadījumā tā var tikt papildināta. Ņemot vērā atskaites punktu un mērķu sasniegšanas faktisko progresu, otrā līmeņa izlase jeb apakšizlases var tikt veikta vēlāk.

Otrā līmeņa izlase (apakšizlase)

Šajā līmenī izlase tiek veidota konkrēta mērķa vai atskaites punkta ietvaros. Ir pieļaujams veidot apakšizlasi, gadījumos, kad pārbaudei atlasītās vienības satur lielu skaitu pozīciju.

Izlases vienība tiek noteikta, pamatojoties uz profesionālo spriedumu un izlases vienība var būt darbība/ projekts/ atbalsta (gala) saņēmējs/ projekta īstenotājs/ cita vienība saskaņā ar atlasītā atskaites punkta vai mērķa specifiku.

Izlases veidošanas metodi otrajā līmenī nosaka pēc kopas lieluma. Izlasi veic atbilstoši 28.01.2022. EK vadlīnijās par izlases veidošanu (4. sadaļa) norādītajam:

- 30 un vairāk izlases vienības - tiks piemērota apakšizlase ar **statistisko izlases veidošanas pieeju** (*MUS standart vai Simple random sampling*) vai veikta 100% izlases vienību pārbaude,

³¹ Ņemot vērā, ka MK noteikumos Nr.621 noteiktais termiņš nav atbilstošs faktiskajam maksājumu pieprasījumu iesniegšanas grafīkam, tad pārbaudes tiks veiktas un audita kopsavilkums tiks iesniegts termiņā, kas tiks noteikts savstarpēji vienojoties ar Koordinējošo iestādi.

- līdz 29 izlases vienībām – tiks veikta **100% izlases vienību pārbaude**, tomēr, gadījumos, kad vienību skaits un raksturs pieļauj apakšizlases piemērošanu, saglabājot pārliecību par mērķu sasniegšanu - iespēju robežās var tikt piemērota apakšizlase.

Atlasi veic, izmantojot programmu un dokumentējot visus izlases veikšanas soļus revīzijas iestādes darba dokumentos.

Parametri revīzijas izlases veidošanai tiek noteikti atkarībā no izvēlētajās izlases izveides metodes atbilstoši 28.01.2022. EK vadlīnijām par izlases veidošanu un 20.01.2017. EK vadlīnijām revīzijas iestādēm par atlases metodēm norādītajam (skatīt 11. tabulā), vai izmanto parametrus, kas tika izmantoti 2014.-2020. vai 2021.-2027. gadu plānošanas perioda izlases veidošanā konkrētajā gadā.

11. tabula

Izlases izveides parametri pie MUS standart

Nr. p.k.	Parametri, kuri izmantojami izlases noteikšanai		
1.	✓ Sistēmas pārliecības līmenis (<i>Assurance level from the system</i>) – tiek noteikts Revīzijas stratēģijā un to nosaka pamatojoties uz Audita kopsavilkumu; no sistēmas pārliecības līmeņa ir atkarīgs izvēlētais ticamības līmenis; parāda, kādā mērā var uzticēties izveidotajai vadības un kontroles sistēmai.		
2.	✓ Ticamības līmenis (<i>Confidence level</i>) – ir atkarīgs no kopējā secinājuma par vadības un kontroles sistēmas efektivitāti – nosaka, pamatojoties uz sistēmas pārliecības līmeni; tas parāda pārliecības līmeni, ar kādu var apgalvot, ka revīzijas rezultāti attiecināmi uz visu kopu. Ja sistēmas auditu rezultāti nav pieejami, īpaši plānošanas perioda pirmajā posmā, tad ticamības līmenis tiek pieņemts kā 90%. Gadījumā, ja sistēma ir tāda pati kā iepriekšējā plānošanas periodā un ir uzticami audita pierādījumi, var tikt izmantots cits pārliecības līmenis.		
	Sistēmas pārliecības līmenis <i>Assurance level from the system</i>	Ticamības līmenis <i>Confidence level</i>	
	Augsts	Ne mazāk par 60%	
	Vidējs	80%	
	Zems	Nav zem 90%	
3.	✓ Būtiskuma līmenis jeb maksimāli pieļaujamais kļūdas lielums (<i>Materiality tolerable error</i>), ko Komisija uzskata par pieļaujamu. Būtiskuma līmenis parāda līmeni virs kura kļūdas lielums tiek uzskatīts par būtisku. Būtiskuma līmenis tiek izteikts procentos. Lai aprēķinātu parauga lielumu, ieteicams izmantot pieļaujamo kļūdu, kas ir vienāda vai mazāka par 2%.		
4.	✓ Saistītais koeficients <i>z</i> no normālsadalījuma. (<i>Parameter <i>z</i> from the normal distribution</i>)		
	Sistēmas pārliecības līmenis <i>Assurance level from the system</i>	Ticamības līmenis <i>Confidence level</i>	<i>Z</i> <i>Parameter <i>z</i> from the normal distribution</i>
	Augsts	Ne mazāk par 60%	0,842
	Vidējs	80%	1,282
	Zems	Nav zem 90%	1,645
5.	✓ Kopas kopējā vērtība (<i>Book value</i>) (BV) – visā vienību kopā esošais sasniedzamā atskaites punkta vai mērķa kopskaits (<i>vērtība, piem., km., skaits</i>).		
6.	✓ Izlases kopa (<i>Population</i>) – aptver visus izvēlētos atskaites punkta vai mērķa projektus vai projektu īstenotājus.		
7.	✓ Maksimāli pieļaujamā kļūda (<i>Tolerable error</i>) (TE) – nosaka no vienību skaita, reizinot noteikto būtiskuma līmeni ar kopējo kopas vērtību jeb BV.		
8.	✓ Atlikusī kopas vērtība (BV_s) – vērtība, ko iegūst, ja no kopas kopējās vērtības (BV) atņem kopas vērtību, kura tiek pārbaudīta 100%.		
9.	✓ Plānotās kļūdas līmenis (<i>Anticipated error rate</i>) (AE) – kļūdas līmenis kādu auditors plāno atrast izlases kopā, ko revidents izvēlēties, pamatojoties uz profesionālu spriedumu un iepriekšējo informāciju. Maksimālais plānotās kļūdas līmenis, kas nosakāms ir 3,5% ³² .		
10.	✓ Standarta novirze (<i>Standard deviation of error rates</i>) (σ_r) – nosaka pamatojoties uz vēsturiskajiem datiem izmantojot formulu STDEV. Tiks izmantota ESIF pieredze.		

³² Informācijas avots: EK vadlīnijas par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm pielikums Nr. 5

Izlases izveides parametri pie Simple random sampling

Nr. p.k.	Parametri, kuri izmantojami izlases noteikšanai			
1.	✓ Sistēmas pārliecības līmenis (<i>Assurance level from the system</i>) – tiek noteikts Revīzijas stratēģijā un to nosaka pamatojoties uz Audita kopsavilkumu; no sistēmas pārliecības līmeņa ir atkarīgs izvēlētais ticamības līmenis; parāda, kādā mērā var uzticēties izveidotajai vadības un kontroles sistēmai.			
2.	✓ Ticamības līmenis (<i>Confidence level</i>) – ir atkarīgs no kopējā secinājuma par vadības un kontroles sistēmas efektivitāti – nosaka, pamatojoties uz sistēmas pārliecības līmeni; tas parāda pārliecības līmeni, ar kādu var apgalvot, ka revīzijas rezultāti attiecināmi uz visu kopu. Ja sistēmas auditu rezultāti nav pieejami, īpaši plānošanas perioda pirmajā posmā, tad ticamības līmenis tiek pieņemts kā 90%. Gadījumā, ja sistēma ir tāda pati kā iepriekšējā plānošanas periodā un ir uzticami audita pierādījumi, var tikt izmantots cits pārliecības līmenis.			
	Sistēmas pārliecības līmenis <i>Assurance level from the system</i>		Ticamības līmenis <i>Confidence level</i>	
	Augsts		Ne mazāk par 60%	
	Vidējs		80%	
	Zems		Nav zem 90%	
3.	✓ Būtiskuma līmenis jeb maksimāli pieļaujamais kļūdas lielums (<i>Materiality tolerable error</i>), ko Komisija uzskata par pieļaujamu. Būtiskuma līmenis parāda līmeni virs kura kļūdas lielums tiek uzskatīts par būtisku. Būtiskuma līmenis tiek izteikts procentos. Lai aprēķinātu parauga lielumu, ieteicams izmantot pieļaujamo kļūdu, kas ir vienāda vai mazāka par 2%.			
4.	✓ Saistītais koeficients <i>z</i> no normālsadalījuma. (<i>Parameter z from the normal distribution</i>)			
	Sistēmas pārliecības līmenis <i>Assurance level from the system</i>		Ticamības līmenis <i>Confidence level</i>	<i>Z</i> <i>Parameter z from the normal distribution</i>
	Augsts		Ne mazāk par 60%	0,842
	Vidējs		80%	1,282
	Zems		Nav zem 90%	1,645
5.	✓ Kopas kopējā vērtība (<i>Positive population</i>) – visā vienību kopā esošais sasniedzamā atskaites punkta vai mērķa kopskaits (<i>vērtība, piem., km., skaits</i>).			
6.	✓ Izlases kopa (<i>Population</i>) – aptver visus izvēlēto atskaites punkta vai mērķa projektus vai projektu īstenotājus.			
7.	✓ Maksimāli pieļaujamā kļūda (<i>Tolerable error</i>) (TE) – nosaka no vienību skaita, reizinot noteikto būtiskuma līmeni ar kopējo kopas vērtību jeb BV.			
8.	✓ Plānotās kļūdas līmenis (<i>Anticipated error rate</i>) (AE) – kļūdas līmenis kādu auditors plāno atrast izlases kopā, ko revidents izvēlēties, pamatojoties uz profesionālu spriedumu un iepriekšējo informāciju. Maksimālais plānotās kļūdas līmenis, kas nosakāms ir 3,5% ³³ .			
9.	✓ Standarta novirze (<i>Standard deviation of error rates</i>) (σ_r) – nosaka pamatojoties uz vēsturiskajiem datiem izmantojot formulu STDEV. Tiks izmantota ESIF pieredze.			

Pārbaužu rezultātu analīze

Pēc pārbaužu rezultātu apkopošanas, tiek veikta konstatēto trūkumu padziļināta kvalitatīva analīze, lai noteiktu šādus parametrus:

- kļūdas rašanās iemeslus;
- kļūdas sistēmiskumu.

Tiek veikta katras kļūdas rašanās iemeslu analīze, pamatojoties uz konstatējumiem, kas atklāti revīzijas laikā, noskaidrojot visbiežākos kļūdu gadījumus, un klasificē tos atbilstoši noteiktām iezīmēm.

Pēc katras kļūdas rašanās iemeslu noskaidrošanas, izvērtē konstatēto kļūdu sistēmiskumu, galvenokārt pamatojoties uz savu profesionālo izvērtējumu un pieredzi.

Var identificēt kļūdas, kas klasificējamās kā: sistēmiskas kļūdas, zināmas kļūdas, nejaušās kļūdas un anomālās kļūdas.

Investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas rezultāti, kļūdas gadījumā tiek ekstrapolēti tikai konkrētās reformas vai investīcijas ietvaros, atbilstoši veiktajai otrā līmeņa izlasei. Rezultātā tiek novērtēts, vai atskaites punkts / mērķis ir sasniegts.

³³ Informācijas avots: EK vadlīnijas par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm pielikums Nr.5

Lai noteiktu kļūdas līmeni, tiek veikta revīzijas rezultātu kvantitatīvā analīze. Izmantojot standarta veidnē iestrādātās formulas, aprēķina nejaušo kļūdu (*total projected error rate* – TPER) un maksimāli iespējamo kļūdu (*upper limit of errors* – ULE). Paredzamās nejaušās kļūdas aprēķinā (TPER) tiek iekļautas: ekstrapolētās nejaušās kļūdas, sistēmiskās kļūdas un nenovērstās anomālās kļūdas.

Formulas ir iestrādātas arī standarta veidnē³⁴, kas tiek izmantota revīzijas rezultātu kvantitatīvajai analīzei, lai noteiktu kļūdas līmeni.

Ja ir konstatēti pārkāpumi vai pārkāpumu risks, pamatojoties uz profesionālu lēmumu, tiek lemts, vai ir nepieciešams veikt to papildu darbību vai darbību daļu papildu izlases revīziju, kuras netika revidētas nejausajā izlasē, lai ņemtu vērā īpašus konstatētos riska faktorus³⁵.

Investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīziju rezultātā tiek izdarīts secinājums priekš audita kopsavilkuma apgalvojuma: “*Conclusions drawn from the main findings of the combination of systems audits and of the substantive testing with regard to the proper functioning of the internal control system (Unqualified, qualified or adverse opinion)*” atbilstoši 27.09.2021. EK vadlīniju ANNEX I Template for a summary of the audits - 4.6. punktam.

4. PLĀNOTAIS REVĪZIJAS DARBS

Šajā iedaļā ietver turpmāk aprakstīto informāciju.

- Revīzijas prioritāšu un konkrēto mērķu apraksts, kā arī to pamatojums saistībā ar kārtējā gadā un divos nākamajos gados Latvijas kā dalībvalsts sasniedzamajiem atskaites punktiem un mērķiem saskaņā ar AF plānu, kas tiks iekļauti EK iesniedzamajā finanšu iemaksas maksājuma pieprasījumā atbilstoši Padomes Īstenošanas lēmumam.
- Revīzijas uzdevumu orientējošais grafiks kārtējam gadam un nākamajiem diviem attiecībā uz sistēmas revīzijām.

Sistēmu auditi

Vadības un kontroles sistēmas auditi tiks veikti katru gadu laika periodā no 01/01/N līdz 31/12/N.

Vadības un kontroles sistēmas auditu plāns tika sagatavots tā, lai 5 gadu laikā (sākot no 2022.gada) tiktu pilnībā izauditētas visas AF plāna vadības un kontroles sistēmas būtiskie procesi ar mērķi iegūt pietiekamu pārliecību Auditā kopsavilkumu sagatavošanai un viedokļa sniegšanai.

13. tabula

Revīzijas iestādes auditējamo procesu laika grafiks atbilstoši pārvērtēšanas rezultātiem

Revidējamie procesi	Par revīziju atbildīgā struktūra	Procesa prioritāte riska novērtējuma rezultātā	2022 Revīzijas mērķis un apjoms	2023 Revīzijas mērķis un apjoms	2024 Revīzijas mērķis un apjoms	2025 Revīzijas mērķis un apjoms	2026 Revīzijas mērķis un apjoms
IT sistēma (KP VIS AF apakšsistēma)	Revīzijas iestāde	Vidēja	X*	X			Follow-up
Dubultā finansējuma riska novēršana		Vidēja	X*	X			
Rezultātu sasniegšana (atskaites punkti/ mērķi)		Vidēja	X*		X		
Interesu konflikta riska novēršana		Vidēja	X*			X	
Krāpšanas, korupcijas, riska novēršana		Vidēja	X*			X	
Procesi kopā:			5*	2	1	2	

*Atbilstoši AF plānam tiks veikts *Early preventive* sistēmas audits nozares ministrijās, Valsts kancelejā un CFLA, kura ietvaros tiks aptverti visi būtiskie procesi.

³⁴ Informācijas avots: EK Vadlīnijas revīzijas iestādēm par atlases metodēm pielikums Nr.5

³⁵ R532/2014 6.panta 12.punkts

Vadības un kontroles sistēmas auditu gada plāns par periodu no 01.01.2022. līdz 30.06.2026. ir sniegts revīzijas stratēģijas 4. pielikumā.

Reformu un investīciju atbalsta gadījumu revīzijas

2022. gadā reformu un investīciju atbalsta gadījumu revīzijas tika veiktas vienu reizi gadā³⁶ periodā no 2022. gada janvāra līdz jūnijam (kad tika iesniegta informācija par atskaites punktu sasniegšanu), iekļaujot revīzijā attiecīgi periodā no 01.02.2020. līdz 31.12.2021. vai vēlāk sasniegtos atskaites punktus un mērķus. Pirmajā gadā netika veikta izlase un tika skatīti visi maksājuma pieprasījumā iekļautie atskaites punkti un mērķi.

Parametri nākamo reformu un investīciju atbalsta gadījumu revīziju izlases lieluma noteikšanai tiks noteikti atbilstoši audita kopsavilkumam, kas tiks sniegts par iepriekšējo gadu.

Revīziju veikšanas process detalizēti aprakstīts Revīzijas iestādes kārtībā par investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijām “*audits of cases*”.

Papildu revīzijas tiks plānotas tikai izņēmuma gadījumos, ja būs nepieciešams nodrošināt atsevišķu īpaši riskantu projektu pārbaudi, kļūdas sistēmiskuma vai izplatības noteikšanai, pārbaudīto projektu reprezentativitātes nodrošināšanai vai arī citos revīzijas Standartos noteiktajos gadījumos.

5. RESURSI

Šajā iedaļā ietver turpmāk aprakstīto informāciju.

Revīzijas iestādes organizatoriskā shēma un (attiecīgā gadījumā) informācija par tās saistību ar jebkuru revīziju veikšanā iesaistītu revīzijas struktūru;

Norāde par resursiem, kurus ir plānots piešķirt saistībā ar kārtējo gadu un diviem nākamajiem

Plānotais nepieciešamo resursu apjoms ir apkopots 14.tabulā. Tabulā ir redzams, ka ar pieejamo resursu ir iespējama Revīzijas iestādes funkciju izpilde, maksimāli optimizējot darbu. Pašlaik ES fondu revīzijas departamentā ir 37³⁷ štata vietas, no kurām 2 štata vietas (pilnas auditoru slodzes, piešķirtas uz 2 gadiem no 01.01.2023.) paredzētas AF Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanai un nepieciešamības gadījumā var tikt izmantotas vēl papildus štata vietas (paredzēts finansējums 1 pilnai slodzei vai daļslodzēm un virsstundām pēc nepieciešamības).

14.tabula

Nepieciešamo resursu aprēķins

Revīzijas veids	Cilvēkdienas	Revīzijas iestādes štata vienību skaits	Pieejamās cilvēkdienas (vidēji 200 cilvēkdienas uz 1 štata vienību)
Metodiskais un administratīvais darbs	75	37 cilvēki	7 400 cilvēkdienas kopā, tai skaitā AF: 3 auditoru slodzes
Vadības un kontroles sistēmas auditi	120		
Investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas (<i>audits of cases</i>)	175		
Audita kopsavilkuma sagatavošana un Pārvaldības deklarācijas pārbaude	30		
Kopā nepieciešams AF	400*		
ES fondu, citu finanšu instrumentu revīzijas un citi pienākumi ³⁸	7000		
Kopā nepieciešams	7 400		

³⁶ Izņemot 2026. gadā tiks pieņemts atsevišķs lēmums

³⁷ t.sk. divas štata vietas AFCOS funkcijas nodrošināšanai

³⁸ Funkcijas, kas nav saistītas ar AF funkciju nodrošināšanu

Aprēķins veikts, par pamatu ņemot pieņēmumu, ka vidēji viens auditors gadā nostrādā 200 cilvēkdienas:

Kopā darba dienas gadā	250
Atvaļinājums	(25)
Mācības	(10)
Neplānotā prombūtne	(15)
Faktiskās darba dienas	200

Cilvēkresursi tiek plānoti un sadalīti vienmērīgi visiem audita procesa posmiem, t.i., plānošanai, iekšējās kontroles novērtējumam, analītiskām procedūrām un detalizētām pārbaudēm un Gada kontroles ziņojuma un viedokļa sagatavošanai.

Revīzijas iestādes darbiniekiem amata pienākumu pildīšanai ir pietiekama kvalifikācija un pieredze, tā kā revidentu komandā ir personāls, kas 2004.-2006.gada plānošanas periodā pildīja neatkarīgās revīzijas struktūrvienības funkcijas, veica Struktūrfondu izdevumu izlases veida pārbaudes un veica iekšējā audita funkciju, kā arī veica Revīzijas iestādes funkcijas 2007.-2013.gada plānošanas periodā.

Revidentu vidējā pieredze ES fondu revīziju un auditu veikšanā ir 11 gadi. 50% no personāla Revīzijas iestādē strādā kopš departamenta dibināšanas.

Visiem revidentiem ir augstākā izglītība, maģistra vai bakalaura grāds ekonomikas vai sociālajās zinātnēs. 2 auditori ir ieguvuši Starptautiskā Iekšējo auditoru institūta sertifikātu CGAP, 1 auditors ir Latvijas zvērināts revidents, 2 auditori ir sertificēti Latvijas valsts pārvaldes auditori, 1 auditors ir ieguvis Cobit Foundation sertifikātu un ISACA izdoto sertifikātu CISA, 1 auditors ir ieguvis ACCA sertifikātu un 1 kārto eksāmenus ACCA sertifikāta iegūšanai.

Krāpšanas apkarošanas koordinācijas dienesta (AFCOS) funkcijas izpildei ir viena vecākā eksperta amata vieta ar izmeklēšanas kompetenci.

Atbilstoši Revīzijas iestādes ilgtermiņa attīstības stratēģijai ir noteikti gan iestādes, gan katra auditora nākotnes uzdevumi profesionālai izaugsmei. Reizi gadā tiek veikta katra auditora darbības rezultātu un kompetences izvērtēšana (NEVIS³⁹ sistēmā). Auditora novērtēšanas rezultātā ir identificētas viņa attīstības un izaugsmes iespējas, izvirzīti uzdevumi nākamajam gadam. Kā arī ir apzinātas auditora mācību vajadzības un ir izstrādāts atbilstošs apmācību plāns.

Lai pilnveidotu auditoru teorētiskās un praktiskās zināšanas par SRS piemērošanu ES fondu revīzijās un ētikas jautājumiem, 2020.gadā tika izstrādāts Revīzijas iestādes apmācību modulis. Modulī ir izstrādāts apmācību kurss, kur auditori pašmācības ceļā apgūst SRS tēmas, izpilda pašnovērtējuma testu, un pēc tam sanāksmēs kopīgi tiek apspriesti neskaidrie jautājumi.

2019.gada beigās Lietuvas Republikas Valsts Kontrole, kas pilda ES fondu Revīzijas iestādes funkcijas Lietuvā *Peer-to Peer* programmas ietvaros veica Revīzijas iestādes ārējo kvalitātes novērtējumu saskaņā ar 1. Starptautisko kvalitātes kontroles standartu. Novērtējuma ietvaros veikts arī Revīzijas iestādes procedūru un veikto sistēmas auditu, darbību revīziju un citu pārbažu novērtējums, tai skaitā sagatavojot ieteikumus, kurus ieviešot Revīzijas iestāde 2020.gadā pilnveidoja pārbažu un citus procesus.

Veicot ikgadējo struktūrvienības kompetenču izvērtējumu, Revīzijas iestādes vadība ir nonākusi pie secinājuma, ka kompetences stiprināšanai, kā arī komunikācijas ar finansējuma saņēmēja būvinžinieriem atvieglošanai ir nepieciešams turpināt papildus piesaistīt ārpalpojuma būvniecības ekspertu.

³⁹ Valsts Kancelejas uzturēta sistēma valsts pārvaldes iestādes darbinieku darba izpildes plānošanai un novērtēšanai "Novērtēšanas elektroniskās veidlapas informācijas sistēma"

Revīzijas iestādei ir izstrādāts Ētikas kodekss, kurš balstās uz IFAC izstrādātā Ētikas kodeksa principiem: godīgums, objektivitāte, profesionālā kompetence, pienācīga rūpība, konfidencialitāte un profesionāla rīcība.

Revīzijas iestādes un audita struktūrvienību darbiniekiem nepieciešamās minimālās kvalifikācijas prasības ir noteiktas amatu aprakstos, kas tiek ņemtas vērā arī darbinieku atlases procesā:

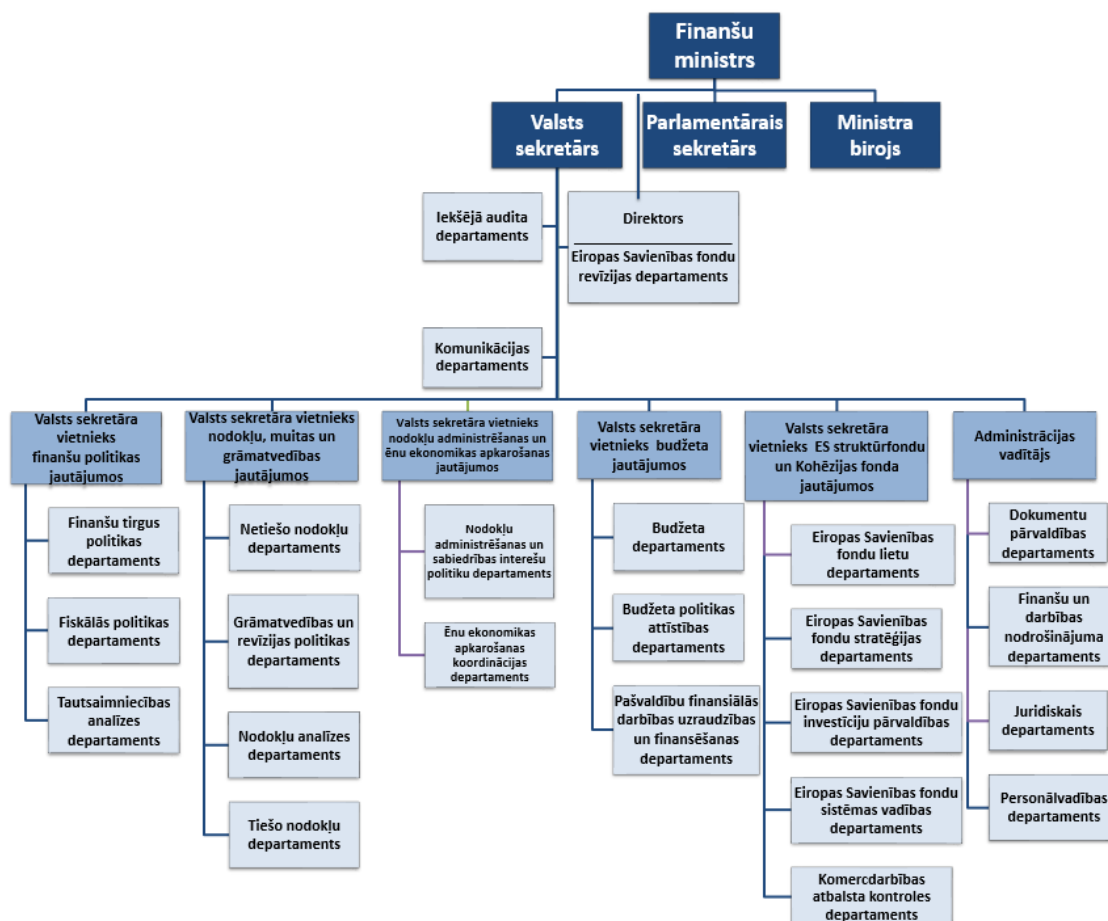
- augstākā izglītība sociālajās zinātnēs, finansēs, auditā, grāmatvedībā, ekonomikā, vadības zinībās, politoloģijā vai jurisprudencē, kas papildināta ar speciālajām zināšanām audita, revīziju semināros un / vai profesionālās kvalifikācijasursos;
- vēlams kāds no valsts pārvaldes auditora sertifikātiem vai kāds no starptautiskajiem auditora profesionalitāti apliecinošiem sertifikātiem;
- profesionālā pieredze Eiropas Savienības fondu audita un uzraudzības jomā;
- labas praktiskas un teorētiskas zināšanas finanšu analīzē un kontrolē, grāmatvedībā, auditā vai projektu vadībā;
- Eiropas Savienības tiesiskā regulējuma pārzināšana, Starptautisko revīzijas standartu pārzināšana;
- teicamas angļu valodas zināšanas;
- labas komunikācijas un darba komandā prasmes, argumentācijas prasmes.

Lai veicinātu Revīzijas iestādes darba efektivitāti, 2015.gada decembrī Revīzijas iestādē tika ieviests IT rīks “SimBASE 4”, kas automatizē sistēmas auditu, darbību revīziju un citu pārbažu plānošanu, veikšanu, dokumentēšanu un uzraudzību. Tādējādi arī ierobežotas pārvietošanās apstākļos Revīzijas iestādei ir iespējams kvalitatīvi turpināt visus audita procesa darba ciklus.

Sagatavoja: ES fondu revīzijas departamenta vecākā auditore Agnese Kadiģe

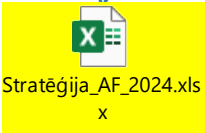
Saskanoja: ES fondu revīzijas departamenta direktores vietniece Anda Štegmane

Revīzijas iestāde Finanšu ministrijā

2. pielikums

Revīzijas iestādes audītājamo procesu riska novērtējums un audita prioritātes no 2022. līdz 2026.gadam

Nr. p.k.	Procesi (27.09.2021. EK vadlīnijās norādītie)	Procesam piemītošie riska faktori (max: 100%)			Kopā (vidējais punktu skaits par visām iestādēm)	Kontroles riska faktori (max: 100%)		Kopā (vidējais punktu skaits par visām iestādēm)	Procesa prioritāte	Plānots audits				
		Finansējuma apmērs	Procesa briedums	Īstenotāja struktūra		Izvēlētais uzraudzības modelis	Izveidoto kontroļu kvalitāte			01.01.2022 – II.cet.2023 (AK 2023)	01.01.2023 – II.cet.2024 (AK 2024)	01.01.2024 – II.cet.2025 (AK 2025)	01.01.2025 – II.cet.2026 (AK 2026)	01.01.2026 – II.cet.-III 2026 (AK 2026)
		Max 33 punkti	Max 33 punkti	Max 34 punkti		Max 0.5 punkti	Max 0.5 punkti							
1.	IT sistēma (KP VIS AF apakšsistēma)	20,94	16,50	27,46	64,90	0,36	0,27	0,625	V 39,92	2022*	2023			***
2.	Dubultā finansējuma riska novēršana	20,94	26,67	27,46	75,08	0,36	0,27	0,625	V 47,06	**	2023			***
3.	Rezultātu sasniegšana (atskaites punktu un mērķu)	20,94	31,73	27,46	80,13	0,36	0,50	0,86	A 68,51	**		2024		***
4.	Interesu konflikta riska novēršana	20,94	22,21	27,46	70,62	0,36	0,34	0,69	V 49,89	**			2025	***
5.	Krāpšanas, korupcijas, riska novēršana	20,94	22,21	27,46	70,62	0,36	0,34	0,69	V 49,89	**			2025	***
Kopā										5	2	1	2	5

Kopējais riska novērtējums, punktos	Audita prioritāte
6,25 – 29,99	Zema
30,00 – 59,99	Vidēja
≥ 60,00	Augsta

* 2022 gadā tiks veikts ESIF Vadības un informācijas sistēmas IT audits Vadošajā iestādē un Sadarbības iestādē Nr.SA/ESIF/2021/02 (t.sk. tiks skatīts KP VIS AF apakšsistēma - nepieciešamās funkcionalitātes izstrādes progress).

** 2022 gadā saskaņā ar AF plānu veikts early preventive sistēmas audits nozares ministrijās, Valsts kancelejā un CFLA un tā apjomā tika iekļauti būtiskie procesi.

*** follow-up sistēmas audita apjomā tiks iekļauti par visiem būtiskajiem procesiem neieviešot ieteikumu pēcpārbaude nozares ministrijās, Valsts kancelejā un CFLA.

3. pielikums

Revīzijas iestādes saistošo procedūru un citu dokumentu saraksts

Nr. p.k.	Dokumenta numurs	Dokumenta datums	Dokumenta nosaukums	Dokumenta valoda
1. ES tiesību akti				
1.1. Regulas, direktīvas, lēmumi				
1.1.1.	2021/241	12.02.2021.	Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2021/241 ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu	LV EN
1.1.2.	2023/435	27.02.2023.	Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2023/435 (2023. gada 27. februāris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz REPowerEU nodaļām atveseļošanas un noturības plānos un groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/1755 un Direktīvu 2003/87/EK	LV EN
1.1.3.	2018/1046	18.07.2018.	Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES, EURATOM) Nr.2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012	LV EN
1.1.4.		14.06.2021.	Latvijas Atveseļošanas fonda plāns 14.07.2023. EK iesniegts Latvijas Atveseļošanas fonda plāna papildinājums (iekļauta REPower EU sadaļa)	LV
1.1.5.			Komisijas un Latvijas Republikas Atveseļošanas un noturības mehānisma finansēšanas nolīgums 19.12.2023. grozījumi Finansēšanas nolīgumā	LV EN
1.1.6.	COM/2021/340 final	22.06.2021.	Priekšlikums PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS par LATVIJAS atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu 11.12.2023. (stājās spēkā) grozījumi PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS par LATVIJAS atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu	LV EN
1.1.7.	ST 10157 2021 INIT	06.07.2021.	Padomes Īstenošanas lēmums par Latvijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu	LV EN
1.1.8.	ST 10157 2021 ADD 1	05.07.2021.	Pielikums Padomes īstenošanas lēmumam par Latvijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu	LV EN
1.1.9.		08.02.2022.	Atveseļošanas fonda plāna Darbības kārtībā, par kuru vienojas Eiropas Komisija un Latvija	LV EN
1.2. Vadlīnijas				
1.2.1.		16.06.2014.	EK vadlīnijas par krāpšanas risku novērtēšanu un efektīviem un samērīgiem pret krāpšanas pasākumiem	LV EN
1.2.2.		20.01.2017.	EK vadlīnijas par izlases atlases metodēm	LV EN
1.2.3.	2021/C 121/01	09.04.2021.	EK paziņojums Norādījumi par izvairīšanos no interešu konfliktiem un to pārvaldību saskaņā ar Finanšu regulu	LV EN
1.2.4.		27.09.2021.	Guidance to Member States for the preparation of the summary of audits under the Recovery and Resilience Facility	EN
1.2.5.		28.01.2022.	Guidance on sampling methods for audit bodies under the Recovery and Resilience Facility for audits to ensure the effective functioning of Member State systems in terms of collecting, storing, verifying and certifying reliable and accurate data on the achievement of milestones and targets	EN
1.2.6.		28.01.2022.	Note on repository systems	EN
1.2.7.		28.01.2022.	Guidance note on the use of Arachne	EN
1.2.6.		23.01.2023.	Guidance on the assessment of the internal control systems set in place by the member states under the recovery and resilience facility	EN

2. Latvijas Republikas tiesību akti				
18.08.2020. Ministru kabineta protokollēmums Nr.49 39.§ “Informatīvais ziņojums "Par Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānismu"”.				
2.1. Ministru kabineta noteikumi				
2.1.1	621	07.09.2021.	Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna īstenošanas un uzraudzības kārtība	LV
3. Finanšu ministrijas dokumenti				
3.1. Rīkojumi, iekšējie noteikumi				
3.1.1.	215	22.05.2015.	Par dokumentu parakstīšanas tiesībām	LV
3.1.2.	12-5/37	09.10.2018.	Revīzijas iestādes darba organizācija Finanšu ministrijā	LV
6.2. Finanšu ministrijas reglaments				
3.2.1	1.1-4/12/4	19.12.2022.	Finanšu ministrijas reglaments	LV
4. Revīzijas iestādes dokumenti				
4.1. Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta reglaments				
4.1.	12-4/1	06.03.2018.	Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta reglaments	LV
4.2. Revīzijas iestādes iekšējās kārtības				
4.2.1.	Kārtība, kādā tiek sagatavota un aktualizēta Atveseļošanas un noturības mehānisma revīzijas stratēģija			LV
4.2.2.	Kārtība, kādā tiek veiktas investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas “audits of cases” Atveseļošanās fondā			LV
4.2.3.	Kārtība, kādā tiek veikti Atveseļošanas un noturības mehānisma sistēmu auditi			LV
4.2.5.	Kārtība, kādā tiek sagatavots Atveseļošanas un noturības mehānisma Audita kopsavilkums			LV
4.2.6.	Kārtība, kādā tiek veikta sistēmu auditu krāpšanas riska izvērtēšana 2014.-2020.gada plānošanas periodā			LV
4.2.8.	Kārtība, kādā tiek veikta darba kvalitātes kontrole Revīzijas iestādē			LV
4.2.9.	Kārtība, kādā tiek veikts vienkāršoto izmaksu metodikas ex-post un ex-ante izvērtējums Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā			LV
5.Citi dokumenti				
5.1	Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmas 2014.-2020.gadam BIZNESA ROKASGRĀMATA			LV

4. pielikums

Vadības un kontroles sistēmas auditu, investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas un citu revīziju audita perioda no 01.01.2024. līdz 31.12.2026. plāns

01.01.2023. – 30.09.2024.					
Vadības un kontroles sistēmas auditi					
1.	Revīzijas iestāde	2023.gada I - IV cet.	AF	Sistēmas audits	Vadības un informācijas sistēmas IT audits CFLA un dubultā finansējuma kontroles sistēmas audits nozares ministrijās, Valsts kancelejā un CFLA, (pabeigts – 03.10.2023. Audita Nr. SA/AF/2023/10 ziņojums)
Investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas					
2.	Revīzijas iestāde	2023.gada IV cet. – 2024.gada III cet.	AF	Investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas	Investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas (MP Nr.3)
01.01.2024. – 30.09.2025.					
Vadības un kontroles sistēmas auditi					
3.	Revīzijas iestāde	2024.gada I - III cet.	AF	Sistēmas audits	Rezultātu sasniegšana (atskaites punktu un mērķu) kontroles sistēmas audits nozares ministrijās, Valsts kancelejā un CFLA
Investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas					
4.	Revīzijas iestāde	2024.gada IV cet. – 2025.gada II cet.	AF	Investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas	Investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas (MP Nr.4)
01.01.2025. – 31.12.2026.					
Vadības un kontroles sistēmas auditi					
5.	Revīzijas iestāde	2025.gada I - III cet.	AF	Sistēmas audits	Interesu konflikta, krāpšanas un korupcijas, riska novēršanas sistēmas audits (var tikt apvienots ar investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīziju)
6.	Revīzijas iestāde	2026.gada I - II cet.	AF	Sistēmas audits	Follow-up sistēmas audits
Investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas					
7.	Revīzijas iestāde	2025.gada IV cet. – 2026.gada II cet.	AF	Investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas	Investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas (MP Nr.5)
8.	Revīzijas iestāde	2026.gada I cet. – 2026.gada III cet.	AF	Investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas	Investīciju un reformu atbalsta gadījumu revīzijas (MP Nr.6) (var tikt apvienota ar MP Nr.5)